

V Bruseli 2. 5. 2018
COM(2018) 321 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU
A VÝBORU REGIÓNOV**

Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje

Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027

{SWD(2018) 171 final}

1. NOVÝ MODERNÝ ROZPOČET PRE ÚNIU 27 ŠTÁTOV

Raz za sedem rokov Európska únia rozhoduje o svojom budúcom dlhodobom rozpočte, známom ako viacročný finančný rámec. Nasledujúci rozpočet uplatňovaný od 1. januára 2021 bude po prvýkrát určený Európskej únii 27 štátov.

Pre Úniu ide o zásadný moment. Členské štáty a európske inštitúcie majú príležitosť prikloniť sa spolu k jasnej vízii budúcnosti Európy. Nadišiel čas, keď treba dať jednohlasne najavo, že Únia je pripravená naplniť svoje slová činmi a uskutočniť našu spoločnú víziu. Moderný, cielený rozpočet EÚ umožní preniesť do života pozitívnu agendu, ktorú predseda Jean-Claude Juncker navrhol v prejave o stave Únie pred Európskym parlamentom 14. septembra 2016¹ a lídri 27 členských štátov odsúhlasili 16. septembra 2016 v Bratislave a 25. marca 2017 v Rímskej deklarácii. Moderný, cielený rozpočet EÚ umožní Únii, aby – ako sa dohodlo v Ríme – venovala veľkú pozornosť zásadným otázkam a kládla menší dôraz na tie menej podstatné.

Rokovania o nasledujúcom viacročnom finančnom rámci prichádzajú v čase, keď Únia nabrala novú dynamiku, ale zároveň stojí pred veľkými úlohami. V období finančnej a hospodárskej krízy podnikla Únia rozhodné kroky, ktorými vytvorila pevné základy udržateľnej obnovy. Hospodárstvo v súčasnosti rastie a vytvára pracovné miesta. Únia venuje čoraz väčšiu pozornosť efektívnemu a spravodlivému výkonu v oblastiach, na ktorých v každodennom živote občanov naozaj záleží. A tomu, aby sa tieto výsledky dostali k občanom vo všetkých členských štátoch Únie. Preto by sa mala v novom rozpočte prejaviť aj výzva predsedu Junckera, aby sme prekonalí rozdiely a urobili z Únie jednotnejší, silnejší a demokratickejší celok².

Rozhodnutia najbližších mesiacov budú formovať Úniu nasledujúce desaťročia. Ide o veľa. Technologické a demografické zmeny pretvárajú naše hospodárstva a spoločnosti. Zmena klímy a obmedzené zdroje nás nútia dôkladne skúmať, ako možno udržať náš spôsob života. Nezamestnanosť najmä mladých ľudí je v mnohých častiach Európy stále vysoká. Nové bezpečnostné hrozby si vyžadujú novú odozvu. Utečenecká kríza vyvolaná vojnou a terorom v európskom susedstve ukázala, že musíme zvýšiť kapacity riadenia migračných tlakov a riešiť ich základné príčiny. Rastie geopolitická nestabilita a hodnoty a demokratické princípy v základoch našej Únie sa podrobujú skúške.

Komisia dnes predkladá návrhy na viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027, ktoré na tieto príležitosti a výzvy umožnia odpovedať. Vyplynuli z otvorenej a inkluzívnej diskusie. Komisia predložila možnosti budúceho rozpočtu EÚ v oznámení zo 14. februára 2018³. Komisia pozorne načúvala Európskemu parlamentu⁴, členským štátom, národným parlamentom, prijímateľom financovania EÚ a ďalším zainteresovaným subjektom. Na verejnú konzultáciu otvorenú začiatkom tohto roka odpovedalo vyše 11 tisíc respondentov.

Komisia navrhuje nový, moderný a dlhodobý rozpočet úzko previazaný s politickými prioritami Únie 27 štátov. V navrhovanom rozpočte sú nové nástroje skombinované s modernizovanými programami, aby efektívne plnili priority Únie a vedeli zvládnuť nové výzvy. V návrhoch sa zároveň ukazuje, ako možno zjednodušiť a zreformovať financovanie

¹ Prejav o stave Únie 2016: „Smerom k lepšej Európe – Európa, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje“.

² Prejav o stave Únie 2017: „Chyťme vietor do našich plachiet“.

³ COM(2018) 98.

⁴ Uznesenia Európskeho parlamentu zo 14. marca 2018 „Budúci viacročný finančný rámec: Príprava pozície Parlamentu k VFR na obdobie po roku 2020 [2017/2052(INI)]“ a „Reforma systému vlastných zdrojov Európskej únie [2017/2053(INI)]“.

rozpočtu tak, aby lepšie nadväzovalo na politické priority. Cieľom týchto návrhov je jedinečným spôsobom ovplyvniť budovanie prosperujúcej, bezpečnej a súdržnej Európy. Preto sa zameriavajú na oblasti, v ktorých má Únia najvýhodnejšiu pozíciu na dosiahnutie výsledkov.

Komisia v každej oblasti navrhuje takú úroveň financovania, aká je potrebná na uskutočnenie našich kolektívnych ambícií. Právne návrhy jednotlivých finančných programov budú nasledovať v najbližších týždňoch.

Návrhy zároveň realisticky a vyvážené reagujú na rozpočtové dôsledky vystúpenia Spojeného kráľovstva. Odchod dôležitého prispievateľa do rozpočtu EÚ bude mať finančný dosah, ktorý sa v budúcom finančnom rámci musí zohľadniť. Ak má úroveň podpory zodpovedať našim ambíciám v každej prioritnej oblasti, členské štáty musia spravodlivým a vyváženým spôsobom zvýšiť svoje príspevky. Zároveň však treba využiť všetky možnosti na zefektívnenie rozpočtu EÚ. Komisia navrhuje úspory v niekoľkých hlavných výdavkových oblastiach a reformy rôznych častí rozpočtu, ktoré ho zjednodušia a umožnia maximálne využiť každé euro.

Európa sa ocitla uprostred najširšej diskusie o jej budúcnosti v tejto generácii. Začalo to bielou knihou Komisie o budúcnosti Európy z 1. marca 2017⁵ a vyvrcholí na neformálnom stretnutí lídrov v rumunskom Sibiu 9. mája 2019. Pár týždňov pred tým, ako sa Európania poberú k volebným urnám, budú mať lídri 27 členských krajín a Európsky parlament možnosť postaviť sa za Európu, akú si želajú, a vybaviť ju na to príslušnými prostriedkami. Ak sa dovedy dosiahne v príprave budúceho dlhodobého rozpočtu rozhodujúci pokrok, vyšleme dôrazný signál o našom pevnom odhodlaní spoločne napredovať.

Rok 2019 predstavuje pre Úniu 27 štátov nový začiatok. Musíme naň byť pripravení. Na zavedenie nového rámca a dôkladnú prípravu nových programov tak, aby občanom a podnikom EÚ slúžili od prvého dňa, nie je veľa času. Nový rozpočet EÚ bude jednoduchší, flexibilnejší a cielenejší. Rozpočet postavený na zásadách prosperity, udržateľnosti⁶, solidarity a bezpečnosti. Rozpočet pre Európsku úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje. Rozpočet, ktorý spája a nerozdeľuje. Rozpočet spravodlivý ku všetkým členským štátom. Rozpočet pre budúcnosť Európy. Práca na ňom sa musí začať hneď.

2. MODERNIZÁCIA ROZPOČTU EÚ

Rozpočet EÚ dlhodobo predstavuje pre celú Európu životaschopný zdroj investícií na podporu rastu. Dokonca aj v časoch krízy umožnil Únii podporovať rast a tvorbu pracovných miest a stimulovať dlhodobé investície a hospodárske reformy. Založenie Európskeho fondu pre strategické investície („Junckerov fond“) vhodne ilustruje schopnosť rozpočtu EÚ poskytnúť európskej hospodárskej obnove v kritickom momente potrebný impulz. Rozpočet EÚ zároveň rozhodujúcim spôsobom umožnil reagovať na mnohé vážne výzvy, či už ide o rozsiahle migračné toky, bezpečnostné hrozby alebo zmenu klímy.

Posledné skúsenosti odhalili niektoré nedostatky súčasného rámca. Napriek určitým zlepšeniam je rozpočet EÚ aj naďalej málo pružný. V dôsledku nedostatočnej flexibility Európa nevie dosť rýchlo a účinne reagovať na rýchlo sa meniace prostredie. Zložité a rôznorodé pravidlá financovania k nemu sťažujú prístup a odpútavajú pozornosť od toho, na

⁵ COM(2017) 2025.

⁶ Koncom roka prijme Komisia diskusný dokument pod názvom „Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030 v nadväznosti na ciele trvalo udržateľného rozvoja OSN vrátane Parížskej dohody o zmene klímy“, v ktorom rozoberie možnosti, ako ďalej začleniť ciele udržateľného rozvoja do tvorby politik EÚ.

čom naozaj záleží: od praktických výsledkov. Finančné prostriedky sa v rámci rozpočtu aj mimo neho delia medzi príliš veľa programov a nástrojov. Pre modernizáciu a zjednodušenie dvoch najväčších výdavkových blokov rozpočtu, čiže spoločnú poľnohospodársku politiku a politiku súdržnosti, možno urobiť viac. Aby sa ambície mohli stať realitou, viaceré nové priority Únie, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje, si vyžadujú nové, na mieru prispôsobené nástroje.

Z rozsiahlych konzultácií Komisie zaznel dôrazný a jasný hlavný odkaz. Jednotnejšia, silnejšia a demokratickejšia Európa potrebuje nový, moderný rozpočet. A musíme sa nezaťažene pozrieť na to, čo môže tento rozpočet priniesť ľuďom v celej Únii. Komisia podrobila **výdavky dôkladnému preskúmaniu**⁷, ktoré umožnilo zistiť, čo v minulosti dobre fungovalo a čo by sa malo zachovať v budúcom rozpočte. Takisto však vyšlo najavo, kde sú na využitie plného potenciálu rozpočtu EÚ potrebné reformy. Na základe tohto posúdenia Komisia navrhuje zaviesť moderný rámec a súbor nových a zreformovaných programov, ktoré sa riadia týmito zásadami:

- **Cielenejšie zameranie na európsku pridanú hodnotu.** Rozpočet EÚ je v porovnaní s veľkosťou európskeho hospodárstva a národnými rozpočtami skromný. Preto je kľúčové, aby sa investovalo do oblastí, kde môže Únia k verejným výdavkom na národnej úrovni ponúknuť skutočnú „európsku pridanú hodnotu“. Spojením zdrojov možno dosiahnuť výsledky, ktoré by členské štáty samé nedosiahli⁸. Príkladom sú najmodernejšie výskumné projekty, na ktorých pracujú najlepší vedci z celej Európy, či podpora mladých ľudí a malých podnikov, aby v plnej miere využívali možnosti jednotného trhu a digitálnej ekonomiky. Ďalším príkladom, kedy nám spojené zdroje umožňujú dosiahnuť viac, je stimulovanie strategických investícií. Tieto investície sú bránou k budúcej prosperite Európy a zárukou jej vedúcej pozície z hľadiska plnenia cieľov udržateľného rastu. To isté platí, pokiaľ ide o vybavenie Únie nástrojmi na obranu a ochranu jej občanov v rýchlo sa meniacom svete, kde mnohé z najpálčivejších problémov presahujú hranice jednotlivých štátov.
- **Jednoduchší a transparentnejší rozpočet.** Komisia navrhuje zaviesť súdržnejší, cielenejší a transparentnejší rámec. Rozpočet bude mať prehľadnejšiu štruktúru lepšie zosúladenú s prioritami. Komisia navrhuje o viac ako tretinu znížiť počet programov napríklad tak, že rozdrobené zdroje financovania zjednotí v nových integrovaných programoch a radikálne zjednoduší používanie finančných nástrojov.
- **Menej byrokracie pre prijímateľov.** Aby boli pravidlá súdržnejšie, Komisia navrhuje riadiť sa jednotným súborom pravidiel⁹. Tým sa výrazne zníži administratívna záťaž prijímateľov a riadiacich orgánov. Zároveň sa zjednoduší účasť na programoch EÚ a zrýchli sa ich implementácia. Zlepší sa vzájomné fungovanie rôznych programov a nástrojov, čím sa zvýši dosah rozpočtu EÚ. Okrem toho Komisia navrhne zjednodušiť a zracionalizovať pravidlá štátnej pomoci, aby sa nástroje rozpočtu EÚ ľahšie viazali na vnútroštátne financovanie.
- **Flexibilnejší a praktickejší rozpočet.** V nestabilnom geopolitickom prostredí musí byť Európa schopná rýchlo a účinne reagovať na nepredvídané požiadavky. Komisia navrhuje zlepšiť praktické aspekty rozpočtu na základe súčasných mechanizmov. Súčasťou toho je

⁷ Pozri sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie SWD (2018) 171.

⁸ Pozri aj SWD (2018) 171, strana 7.

⁹ V súlade s odporúčaniami nezávislej expertnej skupiny na vysokej úrovni na monitorovanie zjednodušenia pre prijímateľov prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov, odporúčaniami Európskeho dvora audítorov a Výboru regiónov, ako aj Európskeho parlamentu.

zvýšenie flexibility v rámci jednotlivých programov aj medzi nimi navzájom, posilnenie nástrojov krízového riadenia a vytvorenie novej „rezervy Únie“ na nepredvídané udalosti a núdzové situácie napríklad v oblasti bezpečnosti a migrácie.

- **Rozpočet, ktorý prináša výsledky.** Úspešnosť rozpočtu EÚ možno posúdiť len podľa jeho konkrétnych výsledkov v praxi. Komisia navrhuje vo všetkých programoch zintenzívniť zameranie na výsledky, a to aj stanovením jasných cieľov a zameraním sa na menší počet kvalitnejších ukazovateľov výkonnosti. Tým sa zjednoduší monitorovanie a meranie výsledkov, aj prijatie zmien, ak sú potrebné.

Podoba budúcich programov je len prvým krokom. Skutočná skúška spočíva v tom, či programy dokážu prinášať výsledky v praxi. Preto v rebríčku priorít zastáva **efektívna a účinná implementácia** ďalšej generácie programov vysoké miesto. O zodpovednosť za ňu sa delí Komisia, členské štáty, regionálne orgány a každý, kto za zúčastňuje na hospodárení s rozpočtom EÚ.

Takisto je dôležité upevniť prepojenie medzi financovaním EÚ a **dodržiavaním zásady právneho štátu**. EÚ predstavuje spoločenstvo založené na zásade právneho štátu, čo zároveň znamená, že na dodržiavanie našich spoločných pravidiel a predpisov, ako aj na ich vykonávanie vo všetkých členských štátoch dohliadajú vnútroštátne a európske súdy. Dodržiavanie zásady právneho štátu je preto nevyhnutnou podmienkou správneho finančného riadenia a účinnosti financovania EÚ. Komisia na tento účel navrhuje zaviesť nový mechanizmus na ochranu rozpočtu EÚ pred rizikami spojenými so všeobecnými nedostatkami v dodržiavaní zásady právneho štátu.

ROZPOČET EÚ A ZÁSADA PRÁVNEHO ŠTÁTU

Podľa súčasných pravidiel sa vyžaduje, aby všetky členské štáty a prijímatelia preukázali, že majú účinný regulačný rámec pre finančné riadenie, dodržiavajú príslušné pravidlá EÚ a disponujú potrebnými administratívnymi a inštitucionálnymi kapacitami. Súčasný viacročný finančný rámec obsahuje aj ustanovenia, ktoré majú zaručiť, že účinnosť financovania z prostriedkov EÚ neoslabia nevhodné hospodárske a fiškálne politiky.

Komisia preto navrhuje **posilniť ochranu rozpočtu EÚ pred finančnými rizikami spojenými so všeobecnými nedostatkami v dodržiavaní zásady právneho štátu v členských štátoch**. Ak takéto nedostatky znemožňujú správne finančné riadenie a ochranu finančných záujmov Únie, alebo tým hrozia, musí byť možné vyvodiť dôsledky pre financovanie z prostriedkov EÚ. Akékoľvek opatrenie prijaté v rámci tohto nového postupu musí byť primerané povahe, závažnosti a rozsahu všeobecných nedostatkov v dodržiavaní zásady právneho štátu. Nebude mať vplyv na povinnosti dotknutých členských štátov voči prijímateľom.

Rozhodnutie, či je všeobecný nedostatok v dodržiavaní zásady právneho štátu spojený s rizikom, že ovplyvní finančné záujmy EÚ, navrhuje ho Komisia a Rada ho prijíma obrátenou kvalifikovanou väčšinou¹⁰. Zohľadní pritom relevantné informácie, ako sú rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, správy Európskeho dvora audítorov a závery príslušných medzinárodných organizácií. Dotknutý členský štát dostane pred akýmkoľvek rozhodnutím príležitosť predložiť svoje dôvody.

¹⁰ V zmysle pravidla obrátenej kvalifikovanej väčšiny sa návrh považuje za prijatý Radou, pokiaľ ho kvalifikovanou väčšinou neodmietne.

3. ROZPOČET NA EURÓPSKE PRIORITY

Budúci dlhodobý rozpočet bude určený na priority Únie. V návrhoch Komisie sa štruktúra a programy rozpočtu EÚ úplne zosúladiť s pozitívnym programom Únie na obdobie po roku 2020 dohodnutým v Bratislave a Ríme. Nová architektúra budúceho viacročného finančného rámca zvýši transparentnosť účelov rozpočtu EÚ a spôsobov, ako na ne rôzne časti rozpočtu prispievajú. Takisto zabezpečí potrebnú flexibilitu, ktorá umožní reagovať na premenlivé potreby.

Programy budú usporiadané okolo hlavných tematických výdavkových priorít. Tie budú vo formálnej štruktúre rozpočtu zodpovedať okruhom. V rámci každej priority sa programy zoskupia do politických klastrov, ktoré budú zodpovedať názvom hláv ročného rozpočtu. Tým sa viac sprehľadní, ako prispievajú k cieľom politík.

Formálna štruktúra rozpočtu má v praxi len čiastočnú výpovednú hodnotu. Mnohé priority Únie sú zložité a mnohostranné. Jediným programom nemožno riešiť všetky aspekty. Podľa návrhov Komisie sa na riešenie hlavných prierezových priorít, ako je digitálna ekonomika, udržateľnosť, bezpečnosť, migrácia, ľudský kapitál a zručnosti, ako aj podpora malých podnikov a inovácií, skombinujú investície z viacerých programov. Komisia navrhuje tento vzájomný prienik v budúcom rámci zjednodušiť, aby bolo možné oveľa súdržnejšie reagovať na výzvy, ktorým čelí Európa. V nasledujúcich oddieloch sa uvádzajú hlavné reformy a programy jednotlivých výdavkových priorít.

Podrobnejšie informácie o cieľoch, podobe a európskej pridanej hodnote jednotlivých programov obsahuje príloha k tomuto oznámeniu.

Nový viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027
Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje

I. JEDNOTNÝ TRH, INOVÁCIE A DIGITÁLNA EKONOMIKA

1 Výskum a inovácie

- Európsky horizont
- Program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu v oblasti výskumu a odbornej prípravy
- Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)

2 Európske strategické investície

- Fond InvestEU
- Nástroj na prepájanie Európy
- Program Digitálna Európa (vrátane kybernetickej bezpečnosti)

3 Jednotný trh

- Program jednotného trhu (vrátane konkurencieschopnosti a malých a stredných podnikov – program COSME), bezpečnosti potravín, štatistiky, hospodárskej súťaže a administratívnej spolupráce)
- Program EÚ proti podvodom
- Spolupráca v oblasti daní (FISCALIS)
- Spolupráca v colnej oblasti (CUSTOMS)

4 Vesmír

- Európsky vesmírny program

II. SÚDRŽNOSŤ A HODNOTY

5 Regionálny rozvoj a súdržnosť

- Európsky fond regionálneho rozvoja
- Kohézny fond
- Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov

6 Hospodárska a menová únia

- Program na podporu reforiem vrátane nástroja na podporu reforiem a nástroja konvergencie
- Ochrana eura proti falšovaniu

7 Investície do ľudí, sociálnej súdržnosti a hodnôt

- Európsky sociálny fond+ (vrátane integrácie migrantov a zdravotníctva)
- Erasmus+
- Európsky zbor solidarity
- Spravodlivosť, práva a hodnoty
- Kreatívna Európa (vrátane podprogramu MEDIA)

III. PRÍRODNÉ ZDROJE A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

8 Poľnohospodárstvo a námorná politika

- Európsky poľnohospodársky záručný fond
- Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
- Európsky námorný a rybársky fond

9 Životné prostredie a ochrana klímy

- Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE)

IV. MIGRÁCIA A RIADENIE HRANÍC

10 Migrácia

- Fond pre azyl a migráciu

11 Riadenie hraníc

- Fond pre integrované riadenie hraníc

V. BEZPEČNOSŤ A OBRANA

12 Bezpečnosť

- Fond pre vnútornú bezpečnosť
- Vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky (Litva)
- Jadrová bezpečnosť a vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky (vrátane Bulharska a Slovenska)

13 Obrana

- Európsky obranný fond
- Nástroj na prepájanie Európy – vojenská mobilita

14 Reakcia na krízu

- Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)

VI. SUSEDSTVO A SVET

15 Vonkajšia činnosť*

- Nástroj na podporu susedskej, rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (vrátane vonkajších aspektov migrácie)
- Humanitárna pomoc
- Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika
- Zámorské krajiny a územia (vrátane Grónska)

16 Predvstupová pomoc

- Predvstupová pomoc

VII. EURÓPSKA VEREJNÁ SPRÁVA

17 Európska verejná správa

- Administratívne výdavky, dôchodky a európske školy

NÁSTROJE MIMO STROPOV VFR

- Rezerva na núdzovú pomoc
- Fond solidarity EÚ
- Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii
- Nástroj flexibility
- Európsky nástroj stabilizácie investícií

*Európsky mierový nástroj predstavuje mimorozpočtový fond, ktorý nie je súčasťou finančného rámca.

I. JEDNOTNÝ TRH, INOVÁCIE A DIGITÁLNA EKONOMIKA

Investície do:

- ▶ výskumu a inovácií
- ▶ kľúčovej strategickej infraštruktúry
- ▶ posilňovania jednotného trhu
- ▶ strategických vesmírnych projektov

Budúca prosperita Európy závisí od investičných rozhodnutí, ktoré prijmeme v súčasnosti. Rozpočet EÚ dlhodobo predstavuje životaschopný zdroj investícií v celej Európe. Kľúčom k budúcemu rastu a riešeniu spoločných problémov, napríklad dekarbonizácie a demografických zmien, je zvýšiť investície v oblastiach výskumu, strategickej infraštruktúry, digitálnej transformácie a jednotného trhu.

Nový európsky program pre výskum **Európsky horizont** pomôže Európe obhájiť svoju poprednú pozíciu v globálnom výskume a inováciách. Ako vo svojej správe zdôraznila skupina na vysokej úrovni pod vedením Pascala Lamyho¹¹, investície do výskumu umožnia Únii konkurovať iným vyspelým aj rozvíjajúcim sa ekonomikám, zabezpečiť svojim občanom budúcu prosperitu a zachovať si svoj jedinečný sociálny model. V nadväznosti na úspech Horizontu 2020 bude nový program ďalej podporovať špičkový výskum a cielenejšie sa zameria na inovácie, napríklad cez vývoj prototypov, nehmotných aktív, prenos znalostí a technológií. Nová **Európska rada pre inováciu** bude novátorom s vysokým potenciálom a prelomovými nápadmi poskytovať ako jednotné kontaktné miesto kompletne služby s cieľom presadiť Európu medzi lídrov v inováciách vytvárajúcich trhy.

Komisia na základe úspechu Európskeho fondu pre strategické investície ako katalyzátora súkromných investícií v celej Európe navrhuje zriadiť nový, plne integrovaný investičný fond **InvestEU**. Takto možno do investovania mobilizovať významné súkromné zdroje za pomerne malý objem verejných zdrojov. Keďže hlavným výkonným partnerom fondu InvestEU je skupina Európskej investičnej banky a ďalšími partnermi sú napríklad národné podporné banky, ktoré prispievajú k jeho činnosti, v jednoduchšej prehľadnej štruktúre v ňom budú zakotvené všetky centrálné riadené finančné nástroje v EÚ. Vďaka tomuto novému prístupu sa obmedzí prekrývanie, zjednoduší prístup k financovaniu a zníži sa administratívna záťaž. InvestEU získa z rozpočtu EÚ 15,2 miliardy EUR¹² a očakáva sa od neho mobilizácia ďalších viac ako 650 miliárd EUR investícií po celej Európe.

Chrbtovou kosťou jednotného trhu je cezhraničná infraštruktúra, ktorá umožňuje voľný pohyb tovaru, služieb, podnikov a občanov cez hranice. Prostredníctvom **Nástroja na prepájanie Európy** bude Únia naďalej investovať do transeurópskych dopravných, digitálnych a energetických sietí. V budúcom programe sa lepšie využijú synergie, ktoré vznikajú medzi dopravnou, digitálnou a energetickou infraštruktúrou, a to napríklad tak, že sa vybuduje infraštruktúra pre alternatívne palivá alebo udržateľné a inteligentné siete, o ktoré sa opiera jednotný digitálny trh aj energetická únia. Vzhľadom na úspešnosť súčasného programového obdobia sa časť prostriedkov pridelených Kohézному fondu (11,3 miliardy EUR) presunie na dopravné projekty Nástroja na prepájanie Európy s vysokou európskou pridanou hodnotou.

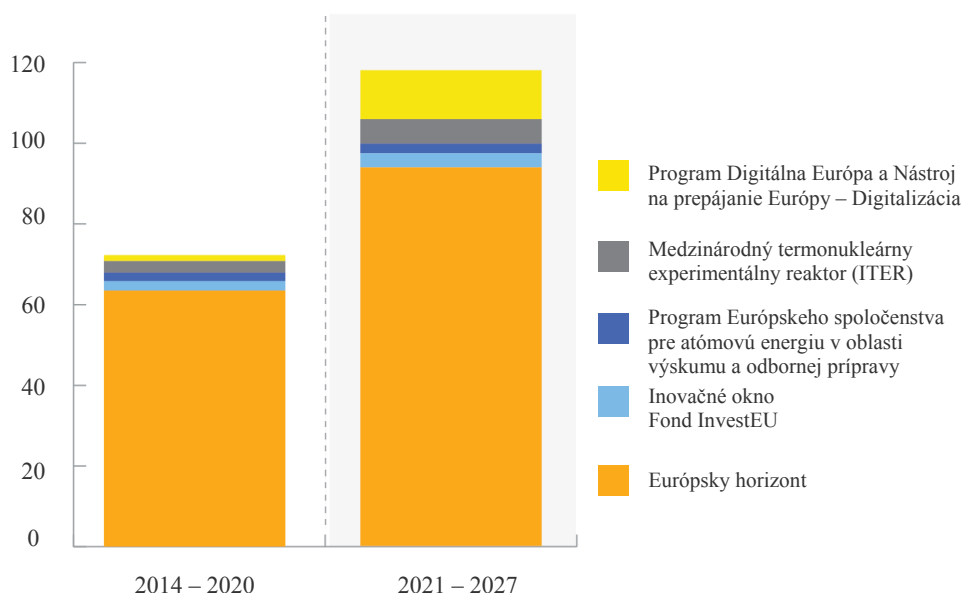
¹¹ Pozri „Investovanie do budúcnosti Európy, akú chceme“ – správa nezávislej skupiny na vysokej úrovni o maximalizácii vplyvu programov EÚ pre výskum a inovácie“.

¹² Pokiaľ nie je uvedené inak, sumy v tomto oznámení sú uvedené v bežných cenách. Hodnoty vyjadrené v bežných cenách zahŕňajú infláciu. Do výsledku je započítaná 2-percentná miera inflácie.

Na vyplnenie súčasnej medzery v digitálnych investíciách Komisia navrhuje vytvoriť nový **program Digitálna Európa**, ktorý by formoval a podporoval digitálnu transformáciu európskej spoločnosti a ekonomiky. Pod vplyvom technologických zmien a digitalizácie sa mení náš priemysel, spoločnosti, povolania a kariéry, ako aj vzdelávacie a sociálne systémy. Nový program bude podporovať strategické projekty v priekopníckych oblastiach, ako umelá inteligencia, superpočítače, kybernetická bezpečnosť alebo priemyselná digitalizácia, a investovať do digitálnych zručností, aby prispel k dokončeniu kľúčovej priority Únie, ktorou je jednotný digitálny trh. Komisia navrhuje v budúcom finančnom rámci kombinované zvýšenie podpory pre výskum, inovácie a digitálne investície v rámci priameho riadenia o 64 %. Tieto investície doplnia výskumné, inovačné a digitálne projekty podporované z európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Investovanie do budúcnosti

V miliardách EUR, v bežných cenách

Poznámka: V porovnaní s viacročným finančným rámcom na roky 2014 – 2020 pre EÚ 27 štátov (odhad)

Zdroj: Európska komisia

Všetky naše činnosti v tomto mimoriadne strategickom odvetví zastreší plne integrovaný **vesmírny program**. Tým sa vytvorí súdržný rámec pre budúce investície, ktorý poskytne lepšie zviditeľnenie a väčšiu flexibilitu. Zefektívnenie v konečnom dôsledku prispeje k tomu, že občania EÚ budú môcť využívať nové služby z vesmíru. Z rozpočtu EÚ sa bude naďalej financovať aj európsky príspevok k rozvoju projektu **medzinárodného experimentálneho termonukleárneho reaktora (ITER)** s cieľom vytvoriť životaschopný zdroj bezpečnej a k životnému prostrediu šetrnej energie pre budúcnosť.

Komisia zároveň navrhuje zaviesť nový cieleň program, ktorý má podporovať hladké fungovanie **jednotného trhu**, v ktorom spočíva najlepší nástroj Európy na generovanie rastu na globalizovaných trhoch, a pomôcť vytvoreniu **únie kapitálových trhov**. V nadväznosti na úspech súčasného Programu pre konkurencieschopnosť podnikov a malé a stredné podniky (COSME) Komisia navrhuje zvýšiť podporu malých podnikov, ktoré sú motorom našej

ekonomiky, aby sa mohli rozširovať a prenikať za hranice. Cez nový program sa zavedú informačné nástroje, vytvoria sa normy a podporí sa spolupráca medzi administratívami, vďaka čomu budú môcť podniky a spotrebitelia lepšie využívať potenciál jednotného trhu.

Komisia navrhuje obnoviť a posilniť program **Colníctvo**, aby sa colná únia, ktorá tento rok oslavuje 50-te narodeniny, ďalej digitalizovala a modernizovala. Obdobný prípad je program **Fiscalis**, o ktorý sa bude opierať prehĺbená spolupráca medzi daňovými správami, a to aj v oblasti spoločného boja proti daňovým podvodom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

II. SÚDRŽNOSŤ A HODNOTY

Investície do:

- ▶ regionálneho rozvoja a súdržnosti
- ▶ dokončenia hospodárskej a menovej únie
- ▶ ľudí, sociálnej súdržnosti a hodnôt

Hospodárske a sociálne podmienky sa v celej Európe zlepšujú a v mnohých častiach Únie je vysoká zamestnanosť. Napriek tomu je v niektorých častiach Európy ešte stále cítiť dôsledky hospodárskej krízy. Niektoré regióny čiastočne pod vplyvom globalizácie a digitálnej transformácie ešte viac zaostávajú. V Únii pretrvávajú výrazné nerovnosti a spoločnosti stoja pred radom nových úloh. Rozpočet EÚ zohráva kľúčovú úlohu pri podpore udržateľného rastu a sociálnej súdržnosti, ako aj pri šírení spoločných hodnôt a pocitu spolupatričnosti s EÚ.

Komisia navrhuje zmodernizovať a upevniť **politiku súdržnosti**¹³. Tieto fondy budú spoločne s inými programami aj naďalej významným spôsobom podporovať členské štáty a regióny Európy. Cieľom je zvýšiť konvergenciu, znížiť hospodárske, sociálne a územné rozdiely v rámci členských štátov a celej Európy, ako aj podporiť plnenie politických priorít dohodnutých v Bratislave a Ríme.

Politika súdržnosti bude zohrávať čoraz dôležitejšiu úlohu pri podpore priebehu hospodárskych reforiem v členských štátoch. Komisia navrhuje **pevnejšie prepojiť rozpočet EÚ a európsky semester** pre koordináciu hospodárskych politík, ktorý zohľadňuje regionálne špecifiká. Komisia popri každoročných odporúčaníach pre jednotlivé krajiny navrhne ciele usmernenia týkajúce sa investícií, a to ešte pred začatím tvorby programov a v ich polovici, aby poskytla jasný návod na investovanie do reforiem, ktoré sú bránou k budúcej prosperite.

Z hľadiska hospodárskych a sociálnych podmienok sú medzi regiónmi veľké rozdiely. Hoci v mnohých oblastiach sa zaznamenalo výrazne pozitívne približovanie, niektoré regióny sa v posledných rokoch dokonca vzdialili, a to aj v pomerne bohatších krajinách. Politika súdržnosti by na tento vývoj mala odpovedať, aby sa na žiadny región nezapadlo. Keďže politika súdržnosti má a naďalej bude mať za cieľ predovšetkým pomáhať členským štátom a regiónom, ktoré hospodársky alebo štrukturálne zaostávajú, aby dobehli zvyšok EÚ, **pri prideľovaní prostriedkov zostane byť hlavným kritériom hrubý domáci produkt na obyvateľa**, ale zohľadnia sa aj iné faktory, ako nezamestnanosť (najmä u mladých), zmena klímy a prijímanie/integrácia migrantov. Komisia zároveň navrhuje zvýšiť podiel členských

¹³ Politika súdržnosti sa vykonáva cez tri hlavné fondy – Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond a Kohézny fond.

štátov na spolufinancovaní, aby lepšie zodpovedal súčasnej hospodárskej realite. Vďaka vyšším úrovňam investícií a ich kvality si členské štáty toto úsilie lepšie osvoja. Primeraná pozornosť sa bude venovať aj špecifikám vzdialených regiónov a riedko obývaných oblastí.

Nový právny rámec zároveň umožní efektívnejšie prepojenie na iné programy EÚ. Napríklad členské štáty budú môcť časť pridelených prostriedkov presunúť do fondu **InvestEU**, aby získali prístup k zárukám poskytovaným z rozpočtu EÚ. Takisto budú môcť financovať projekty „známky excelentnosti“, ktoré sa v programe **Európsky horizont** považujú za medzinárodne excelentné projekty v daných regiónoch. Tým sa môže prispieť k dobrej koordinácii investícií do infraštruktúry s inými investíciami EÚ v kľúčových oblastiach, ako je výskum a inovácie, digitálne siete, dekarbonizácia hospodárstva, sociálna infraštruktúra a zručnosti.

Komisia v decembri 2017 vyhlásila¹⁴, že budúcnosť rozpočtu EÚ nemožno oddeliť od cieľa stabilizovať a zefektívniť **hospodársku a menovú úniu** v prospech EÚ ako celku. V zmysle zmlúv patria do hospodárskej a menovej únie všetky členské štáty EÚ, a to aj tie s výnimkou, takže sa všetky zúčastňujú na procese európskeho semestra. Zo zmlúv navyše vyplýva, že menou Únie je euro a cieľmi Únie ako celku sú hospodárska konvergencia a stabilita. Preto nástroje na posilnenie hospodárskej a menovej únie nemožno oddeľovať a musia byť súčasťou celkovej finančnej architektúry Únie.

ROZPOČET EÚ A HOSPODÁRSKA A MENOVÁ ÚNIA

Stabilná eurozóna je základným predpokladom finančnej stability a prosperity celej Únie. Už v balíku o **prehlbovaní európskej hospodárskej a menovej únie** zo 6. decembra 2017 Komisia navrhla zaviesť nové rozpočtové nástroje na stabilizáciu eurozóny a konvergenciu v rámci Únie smerom k eurozóne. Tieto nové nástroje doplnia ostatné fondy EÚ vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov a fondu InvestEU v úsilí o podporu hospodárskej konvergenzie, finančnej stability, tvorby pracovných miest a investícií.

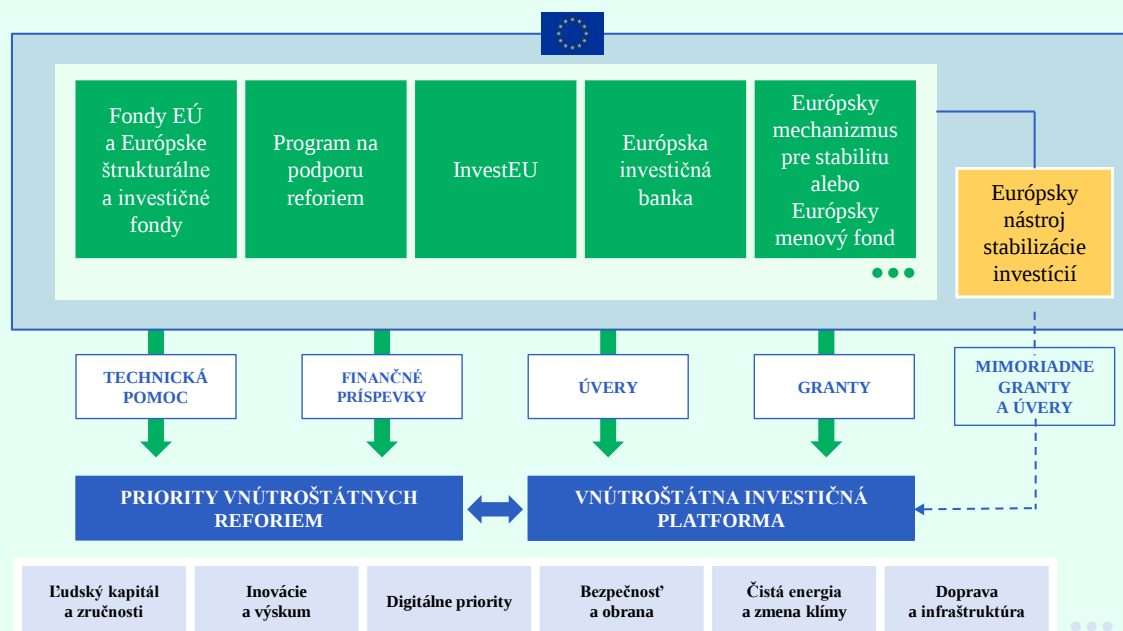
Nový a výrazný **program na podporu reforiem** s celkovým rozpočtom 25 miliárd EUR poskytne finančnú a technickú podporu na vnútroštátne reformy. Tento nový program bude samostatný, ale bude dopĺňať budúce európske štrukturálne a investičné fondy. Jeho súčasťou bude **nástroj na podporu reforiem**, ktorý bude *všetky* členské štáty finančne motivovať, aby uskutočňovali kľúčové reformy určené v rámci európskeho semestra. Zameria sa na tie reformy, ktoré môžu najviac upevniť domáce ekonomiky a ktoré sa pozitívne prejavujú na iných členských štátoch. Ide aj o reformy trhov s výrobkami a trhov práce, vzdelávania, daní, rozvoja kapitálových trhov, reformy na zlepšenie podnikateľského prostredia, na zvýšenie investícií do ľudského kapitálu a reformy verejnej správy. Súčasťou tohto nového programu bude aj cielený **nástroj konvergenzie** na podporu členských štátov mimo eurozóny, ktoré chcú prijať jednotnú menu v priebehu nasledujúceho viacročného finančného rámca. Ak do konca roku 2023 oprávnený členský štát neprijme potrebné kroky na získanie podpory z nástroja konvergenzie, prostriedky plánované pre nástroj konvergenzie sa presunú do nástroja na podporu reforiem. Účasť na všetkých troch častiach programu na podporu reforiem bude dobrovoľná a členské štáty sa stanú výhradnými vlastníkami uskutočnených reforiem.

Súčasnú národnú a európsku nástroje doplní nový **európsky nástroj stabilizácie investícií**, ktorý pomôže tlmiť veľké nerovnovážne makroekonomické otrasy v eurozóne. Ako sa ukázalo v nedávnej kríze, automatické vnútroštátne stabilizátory samé osebe nemusia stačiť na riešenie veľkých asymetrických otrasov a investičných škrtov, ktoré so sebou často prinesú. Okrem súčasných mechanizmov sa navrhuje, aby rozpočet EÚ poskytoval záruku na úvery back-to-back do výšky 30 miliárd EUR. Úvery budú k dispozícii tým členským štátom, ktoré splnia prísne kritériá oprávnenosti z hľadiska vhodných fiškálnych a hospodárskych politík. Európsky nástroj stabilizácie investícií bude navyše poskytovať bonifikáciu úrokovej sadzby, aby národné rozpočty získali dostatok financií na udržanie investičných úrovní. Táto bonifikácia sa bude financovať z príspevkov členov eurozóny a bude zodpovedať podielu na príjme z emisie peňazí (*seigniorage*). Európsky nástroj stabilizácie investícií by časom mohli doplniť ďalšie mimorozpočtové zdroje financovania EÚ, napríklad poisťný

¹⁴ COM(2017) 822.

mechanizmus financovaný z dobrovoľných príspevkov členských štátov, prípadne európsky mechanizmus pre stabilitu a budúci Európsky menový fond. Európsky nástroj stabilizácie investícií bude k dispozícii členským štátom mimo eurozóny, ak prispievajú na jeho financovanie podľa kľúča na upisovanie základného imania Európskej centrálnej banky.

Nové rozpočtové nástroje na stabilizáciu eurozóny v Únii

Zdroj: Európska komisia. Aktualizovaný dokument COM(2017) 822

Rozpočet EÚ zohráva takisto dôležitú úlohu z hľadiska plnenia sľubov, ktoré si dali lídri na sociálnom samite v Göteborgu v novembri 2017. To znamená posilnenie sociálneho rozmeru Únie aj prostredníctvom plnohodnotného dodržiavania **Európskeho piliera sociálnych práv**. V politike súdržnosti sa posilní a prebuduje **Európsky sociálny fond**, ktorý bude mať v predmetnom období hodnotu približne 100 miliárd EUR, čiže asi 27 % výdavkov na súdržnosť. Bude cielene podporovať zamestnanosť mladých, zvyšovanie a zmenu kvalifikácie, začleňovanie do spoločnosti a zmierňovanie chudoby. Aby sa financovanie v tejto oblasti čo najviac prejavilo, Komisia navrhuje spojiť prostriedky Európskeho sociálneho fondu, iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby, programu zamestnanosti a sociálnej inovácie a programu v oblasti zdravia do jedného komplexného nástroja.

Komisia navrhuje, aby sa nasledujúci finančný rámec **viac zameriaval na mládež**. To sa dosiahne tým, že sa **viac ako zdvojnásobí program Erasmus+** aj Európsky zbor solidarity. Program Erasmus+, ktorý patrí k najznámejším úspechom Únie, bude ďalej vytvárať príležitosti na vzdelávanie a mobilitu mladých ľudí. Zameria sa na inkluzívnosť a zapojenie viac mladých ľudí zo znevýhodnených pomerov. Ďalší mladí ľudia tak získajú možnosť ísť za štúdiom alebo prácou so inej krajiny. Posilnený program Erasmus+ bude počas daného obdobia disponovať sumou 30 miliárd EUR a zahrnie aj ďalších 700 miliónov EUR v podobe lístkov Interrail určených mladým ľuďom. Komisia okrem toho navrhuje zriadiť spoločný **Európsky zbor solidarity**, do ktorého sa začlení súčasný program Dobrovoľníci pomoci EÚ. Občania tak získajú jedinečnú príležitosť zapojiť sa do humanitárnej činnosti s ľuďmi v núdzi vnútri aj mimo Európy.

Komisia navrhuje založiť nový fond pre **spravodlivosť, práva a hodnoty**, ktorý budú tvoriť program **pre práva a hodnoty** a program **pre spravodlivosť**. V čase, keď sú európske

spoločnosti vystavené extrémizmu, radikalizmu a rozdeleniu, je ešte dôležitejšie šíriť, upevňovať a brániť spravodlivosť, práva a hodnoty EÚ, ktoré majú hlboký a priamy vplyv na politický, sociálny, kultúrny a hospodársky život v Európe: úcta k ľudskej dôstojnosti, sloboda, demokracia, rovnosť, právny štát a ľudské práva. Kľúčovou úlohou budúceho rozpočtu EÚ je tvoriť príležitosti na demokratickú účasť v politickom a občianskom živote spoločnosti. Súčasťou nového fondu bude program pre spravodlivosť, ktorý bude pokračovať v podpore rozvoja integrovaného európskeho priestoru spravodlivosti a cezhraničnej spolupráce.

V srdci európskeho projektu je a musí zostať kultúra. Kultúrna a jazyková rozmanitosť, ako aj naše kultúrne dedičstvo zásadne charakterizujú náš kontinent a našu európsku identitu. Cez program **Kreatívna Európa** chce Komisia v budúcom rozpočte dôrazne podporiť kultúrny a audiovizuálny sektor, a to aj zvýšením financovania silného podprogramu MEDIA na podporu európskeho kreatívneho a audiovizuálneho priemyslu.

V posledných rokoch sa ukázalo, čo dokážu európske nástroje krízového riadenia. Pokiaľ ide o mimorozpočtové zdroje, Komisia navrhuje zachovať a posilniť **Fond solidarity EÚ**, ktorý podporuje obnovu členských štátov postihnutých prírodnou pohromou, a **Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii**, ktorý ponúka jednorazovú pomoc pracovníkom, ktorí prišli o prácu v rámci nečakanej vlny prepúšťania spôsobenej nepriaznivým vývojom globálneho obchodu a narušením hospodárstva.

III. PRÍRODNÉ ZDROJE A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Investície do:

- ▶ udržateľného poľnohospodárskeho a námorného sektora a zásobovania bezpečnými a kvalitnými potravinami
- ▶ opatrení v oblasti ochrany klímy a životného prostredia

Udržateľnosť je spoločná vlastnosť činnosti Únie v mnohých oblastiach. Takto musíme, aj chceme robiť. Vďaka zmodernizovanej poľnohospodárskej a námornej politike, cielenému financovaniu opatrení v oblasti ochrany klímy a životného prostredia, zohľadňovaniu klímy v celom rozpočte a lepšej integrácii environmentálnych cieľov je rozpočet EÚ hybnou silou udržateľnosti.

Komisia navrhuje zreformovať a zmodernizovať **spoločnú poľnohospodársku politiku**. Tým sa v EÚ umožní zachovať plne integrovaný jednotný trh s poľnohospodárskymi výrobkami. Zároveň sa tým zabezpečí prístup k bezpečným, kvalitným, cenovo dostupným, výživným a rozmanitým potravinám. Zreformovaná politika bude klásť väčší dôraz na životné prostredie a klímu. Bude podporovať prechod na plne udržateľný poľnohospodársky sektor a rozvoj životaschopných vidieckych oblastí.

Zreformovaná politika v hodnote 365 miliárd EUR¹⁵ bude aj naďalej stáť na dvoch pilieroch: priame platby poľnohospodárom a financovanie rozvoja vidieka. Pokiaľ ide o druhý pilier, Komisia navrhuje zvýšiť podiel členských štátov na spolufinancovaní. Plnenie sa rozdelí medzi EÚ a členské štáty. Komisia navrhuje zaviesť **nový model vykonávania**, ktorý sa odkloní od dnešnej politiky založenej na plnení požiadaviek, a to smerom k politike

¹⁵ Okrem toho sa na podporu výskumu a inovácií v potravinárstve, poľnohospodárstve, rozvoji vidieka a biohospodárstve predpokladá suma 10 miliárd EUR v rámci programu Európsky horizont.

orientovanej na výsledky v oblasti spoločných cieľov, ktoré boli stanovené na úrovni EÚ, ale pružnejšie ich možno plniť na úrovni štátov.

Priame platby poľnohospodárom budú naďalej tvoriť základ politiky, ale dôjde k ich zjednodušeniu a lepšiemu zacieleniu. Bude sa podporovať **rovnomernejšie rozdelenie** a na úrovni poľnohospodárskych podnikov sa zavedie povinný strop prijatých súm a regresívnych platieb. To bude znamenať že podpora sa prerozdeli smerom k stredným a menším podnikom, prípadne sa prideli na rozvoj vidieka. Úrovně priamych platieb na hektár v jednotlivých členských štátoch sa budú naďalej **približovať** k priemeru EÚ.

Nová politika bude požadovať **vyššie ambície v oblasti ochrany životného prostredia a klímy**, a to sprísnením podmienok priamych platieb v súlade s environmentálnymi politikami, oddelením významnej časti finančných prostriedkov na rozvoj vidieka na akcie prospešné pre klímu a životné prostredie, ako aj zavedením dobrovoľných ekologických programov do rozpočtu na priame platby v strategickom rámci zameranom na výkon.

Na riešenie kríz spôsobených nepredvídaným vývojom na medzinárodných trhoch alebo nejakým otrasom, ktorý zasiahol poľnohospodárstvo v dôsledku konania tretích krajín, vznikne **nová krízová rezerva**.

Rozpočet EÚ bude cez **Európsky námorný a rybársky fond** ďalej podporovať udržateľné **odvetvie rybárstva EÚ** a pobrežné komunity, ktoré od neho závisia. Šírenie **modrej ekonomiky** v rybárstve a akvakultúre, cestovnom ruchu, čistej energie z oceánov alebo modrej biotechnológie predstavuje európsku pridanú hodnotu, ktorá vyzýva vlády, priemysel a zainteresované subjekty, aby vytvorili spoločný postup, ako povzbudiť rast a pritom ochrániť morské prostredie.

Komisia navrhuje zachovať a posilniť dobre zabehnutý program pre životné prostredie a ochranu klímy **LIFE**, čím sa podporia aj opatrenia v prospech efektívneho využívania energie a čistej energie. Na doplnenie cieleného úsilia o ochranu prírody Komisia zároveň utuží synergie s politikou súdržnosti a spoločnou poľnohospodárskou politikou, aby sa zlepšilo financovanie investícií do prírody a biodiverzity.

V širších súvislostiach Komisia navrhuje v súlade s Parížskou dohodou a so záväzkom voči cieľom udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov stanoviť ambicióznejší cieľ pre **zohľadňovanie problematiky klímy** vo všetkých programoch EÚ a 25 % výdavkov EÚ zamerať na ciele v oblasti ochrany klímy.

IV. MIGRÁCIA A RIADENIE HRANÍC

Investície do:

- ▶ všestranného prístupu k riadeniu migrácie
- ▶ posilňovania riadenia vonkajších hraníc

Výzvy spojené s riadením prívlevu utečencov a migrácie si vyžadujú zásah na úrovni EÚ. Z rozpočtu EÚ, ktorý zohral kľúčovú úlohu, sa financovala spoločná reakcia na rôznorodý vývoj migračnej krízy. Komisia navrhuje zvýšiť podporu na posilnenie našich vonkajších hraníc a zlepšenie azylového systému v Únii a urýchliť riadenie a dlhodobú integráciu migrantov.

Podmienkou zachovania bezpečnej oblasti voľného pohybu osôb a tovaru v Únii je **účinná ochrana našich vonkajších hraníc**. Jej súčasťou je správne riadenie tokov osôb a tovaru a zachovanie celistvosti colnej únie. V novom integrovanom **Fonde pre riadenie hraníc** získajú členské štáty dôležitú a zvýšenú podporu v podobe spoločnej zodpovednosti za ochranu spoločných vonkajších hraníc Únie. Fond sa bude vzťahovať na riadenie hraníc, víza a vybavenie colných kontrol. Pomôže zabezpečiť rovnomerný výkon colných kontrol na vonkajších hraniciach. Preto sa budú riešiť súčasné nerovnováhy medzi členskými štátmi spôsobené geografickými, kapacitnými a finančnými rozdielmi. To nielen posilní colné kontroly, ale zároveň sa tým uľahčí priebeh legálneho obchodu v bezpečnej a efektívnej colnej únii.

Vzhľadom na čoraz väčšiu prepojenosť sveta a na demografickú dynamiku a nestabilitu v susedstve Európy bude migrácia pre Úniu dlhodobým problémom. Je zrejmé, že túto výzvu dokážu členské štáty lepšie zvládnuť s finančnou a technickou podporou EÚ. Kľúčová úloha rozpočtu Únie teda spočíva v podpore riadenia migrantov a žiadateľov o azyl, vo vytvorení pátracích a záchranných kapacít na záchranu životov ľudí, ktorí sa pokúšajú dostať do Európy, a v riadení skutočných návratov a iných akcií, ktoré si vyžadujú koordinovanú reakciu Únie presahujúcu kapacitné možnosti jednotlivých členských štátov.

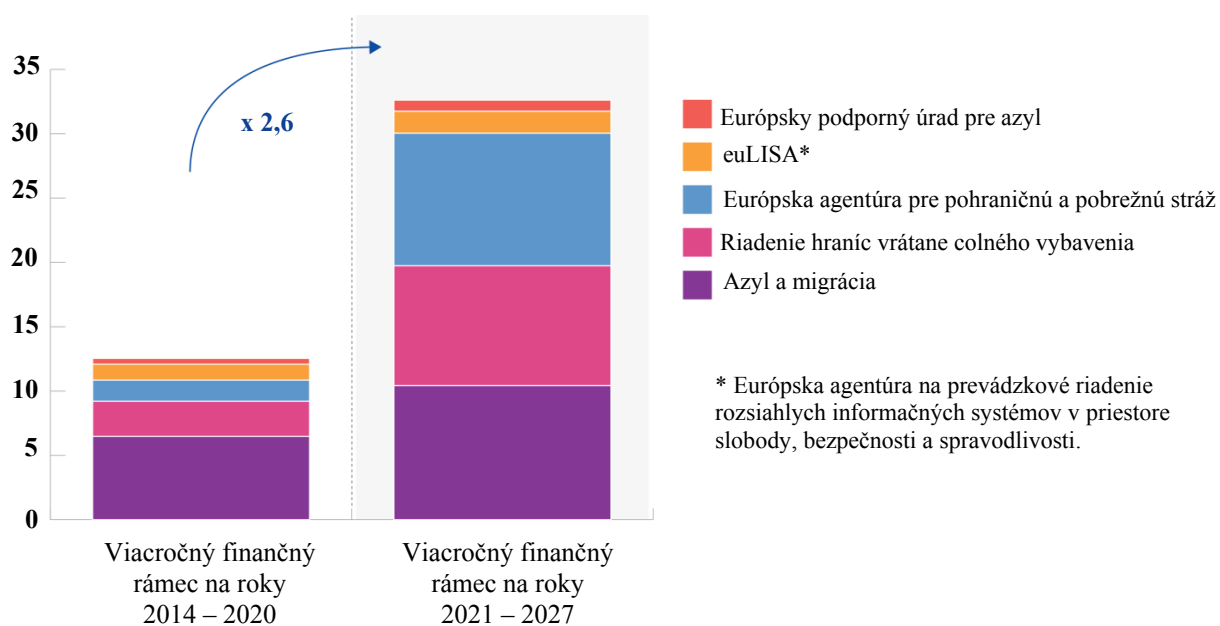
Komisia navrhuje posilniť **Fond pre azyl a migráciu** na podporu vnútroštátnych orgánov pri prijímaní žiadateľov o azyl a migrantov v období bezprostredne po príchode na územie EÚ, ako aj na vytvorenie spoločnej azylovej a migračnej politiky a zabezpečenie skutočných návratov. Politika súdržnosti poskytne podporu dlhodobej integrácie po počiatočnom období prijatia. Nástrojmi vonkajšej politiky sa budú riešiť príčiny migrácie a podporovať spolupráca s tretími krajinami na riadení migrácie a bezpečnosti, čo prispeje k vykonávaniu rámca pre partnerstvo v oblasti migrácie.

Toto úsilie musí doplniť dôrazná a plne prevádzkyschopná **Európska pohraničná a pobrežná stráž (FRONTEX)**, ktorej miesto je v jadre plne integrovaného systému EÚ na riadenie hraníc. Komisia navrhuje, aby sa do konca finančného obdobia vytvoril stály zbor pozostávajúci z približne 10 000 príslušníkov pohraničnej stráže. Takisto poskytne finančnú a prevádzkovú podporu a odbornú prípravu, aby sa členských štátoch zvýšil podiel vnútroštátnej pohraničnej stráže. Zároveň to umožní zvýšiť prevádzkové kapacity, posilniť súčasné nástroje a vytvoriť celoeurópske informačné systémy pre hranice, riadenie migrácie a bezpečnosť.

Celkovo sa rozpočet EÚ určený na riadenie vonkajších hraníc, migrácie a prívlevu utečencov značne posilní do výšky takmer 33 miliárd EUR (v porovnaní s 12,4 miliardami EUR na obdobie 2014 – 2020).

Dôraz na migráciu a ochranu našich vonkajších hraníc

V miliardách EUR, v bežných cenách

Poznámka: V porovnaní s viacročným finančným rámcom na roky 2014 – 2020 pre EÚ 27 štátov (odhad)

Zdroj: Európska komisia

V. BEZPEČNOSŤ A OBRANA

Investície do:

- ▶ bezpečnosti a ochrany občanov Európy
- ▶ zlepšovania obranyschopnosti Európy
- ▶ reakcie na krízu

V posledných rokoch sa v Európe zintenzívnili a rozrôznili bezpečnostné hrozby. Ide o teroristické útoky, nové druhy organizovaného zločinu a počítačovú kriminalitu. Bezpečnosť je vo svojej podstate cezhraničná, a preto musí EÚ dôrazne a koordinovane reagovať. Okrem vnútorných bezpečnostných otázok sa Európa zaoberá zložitými vonkajšími hrozbami, ktoré žiadny členský štát nemôže vyriešiť sám. Ak má byť Európa pripravená chrániť svojich občanov, potrebuje sa výrazne posunúť z hľadiska strategickej autonómie a vybudovať praktické a efektívne obranné nástroje.

Komisia navrhuje navýšiť **Fond pre vnútornú bezpečnosť**, aby sa vybudovali siete a spoločné systémy efektívnej spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a aby sa zlepšila schopnosť Únie čeliť týmto bezpečnostným hrozbám. Popri tom bude prebiehať úsilie o posilnenie **kybernetickej bezpečnosti** vo všetkých príslušných programoch zameraných na digitálne technológie, infraštruktúru a siete, výskum, inovácie, ako aj na cieľnú ochranu pred počítačovou kriminalitou, a to najmä v rámci programov Digitálna Európa a Európsky horizont.

Komisia zároveň navrhuje posilniť **Agentúru Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol)**. Vďaka tomu sa zvýši schopnosť EÚ podporovať prácu národných orgánov a reagovať na bezpečnostné hrozby na európskej úrovni.

Únia bude ďalej poskytovať úzko špecifikovanú finančnú pomoc na **vyrad'ovanie nukleárných zariadení z prevádzky a bezpečnosť príslušných činností** v niektorých členských štátoch (Litva, Bulharsko a Slovensko), ako aj na vlastné jadrové zariadenia. Z rozpočtu EÚ sa bude dlhodobo podporovať aj zdravie pracujúcich a širokej verejnosti, predchádzať zhoršovaniu stavu životného prostredia a prispievať k nukleárnej ochrane a bezpečnosti.

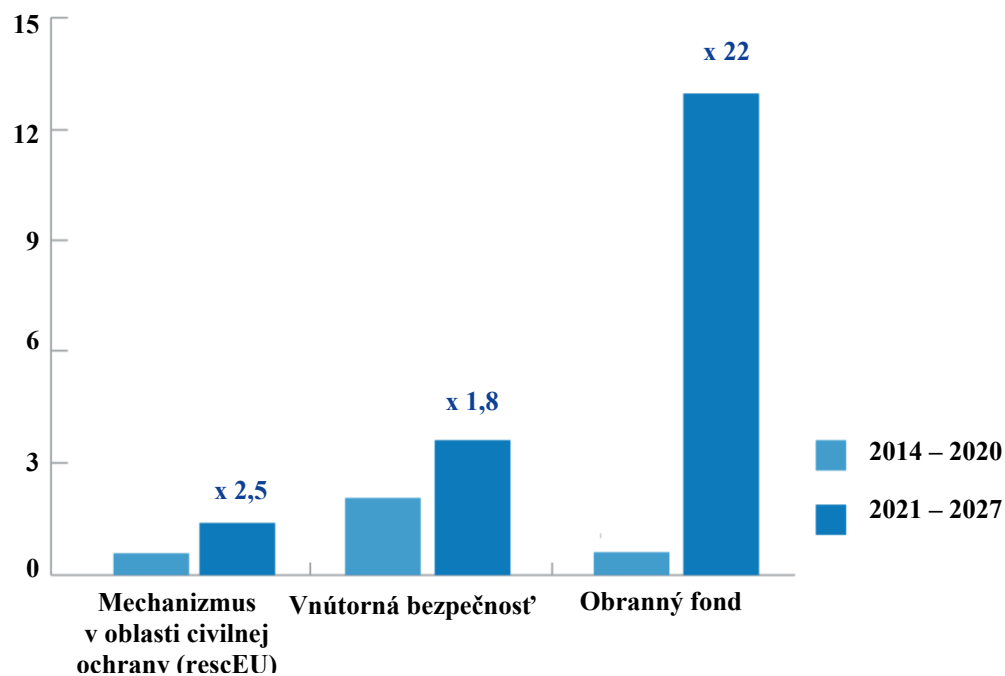
V oblasti **obrany** bude Únia musieť prevziať väčšiu zodpovednosť za ochranu svojich záujmov, hodnôt a európskeho spôsobu života, ako doplnok k činnosti Organizácie Severoatlantickej zmluvy. Zatiaľ čo Európa nemôže nahradiť úsilie členských štátov v oblasti obrany, môže povzbudzovať a mobilizovať ich spoluprácu pri budovaní kapacít potrebných na riešenie spoločných výziev v oblasti bezpečnosti. Komisia navrhuje posilniť **Európsky obranný fond**, ktorého cieľom je posilnenie konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity obranného priemyslu v celej Únii podporovaním spoločných akcií v každom štádiu priemyselného cyklu, a to už od výskumu. Tým sa predíde duplicite, umožnia sa úspory z rozsahu a v konečnom dôsledku sa efektívnejšie využijú peniaze daňovníkov. Komisia navyše navrhuje, aby Únia prostredníctvom Nástroja na prepájanie Európy zlepšila strategickú dopravnú infraštruktúru tak, aby bola vhodná pre **vojenskú mobilitu**.

Vývoj posledných rokov ukázal, že v prípade neočakávaného vývoja a prírodných alebo človekom spôsobených pohrôm musí byť Únia schopná rýchlo nasadiť prevádzkovú pomoc. Preto Komisia navrhuje zvýšiť dostupné prostriedky na **krízovú reakciu**. Dosiahne sa to posilnením **mechanizmu v oblasti civilnej ochrany (rescEU)** a zvýšením **rezervy na núdzovú pomoc**, ktoré v prípade núdze v Únii alebo mimo nej poskytnú finančné prostriedky presahujúce stropy stanovené vo finančnom rámci. Komisia zároveň navrhuje zachovať

v niektorých programoch **nepridelené rezervy**, napríklad vo Fonde pre azyl a migráciu a vo Fonde pre vnútornú bezpečnosť, ktoré by sa využili v prípade krízy a núdzových situácií.

Zásadná zmena v oblasti bezpečnosti a obrany

V miliardách EUR, v bežných cenách

Poznámka: V porovnaní s viacročným finančným rámcom na roky 2014 – 2020 pre EÚ 27 štátov (odhad)

Zdroj: Európska komisia

VI. SUSEDSTVO A SVET

Investície do:

- ▶ vonkajšej činnosti Únie v jej susedstve, rozvojových krajinách a zvyšku sveta
- ▶ pomoci krajinám, ktoré sa pripravujú na pristúpenie k Únii

Vzhľadom na výzvy, ktorým je vystavená vonkajšia činnosť EÚ, vrátane tých, ktoré sú uvedené v Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ, revidovanej európskej susedskej politike a v novom Európskom konsenze o rozvoji, vonkajší rozmer rozpočtu, jeho zefektívnenie a zviditeľnenie si vyžaduje výraznú modernizáciu. Takisto je potrebné posilniť koordináciu medzi vonkajšími a vnútornými politikami z hľadiska plnenia cieľov udržateľného rozvoja a Parížskej dohody o zmene klímy, ako aj rámca pre partnerstvo s tretími krajinami v oblasti migrácie.

Komisia preto navrhuje **zásadnú reštrukturalizáciu** nástrojov vonkajšej činnosti Únie, aby boli nástroje vzájomne súdržnejšie, aby sa dosiahli úspory z rozsahu a synergie medzi programami a aby sa zjednodušili postupy. Vďaka tomu bude Únia lepšie vybavená na sledovanie svojich cieľov a šírenie svojich záujmov, politík a hodnôt po celom svete.

Návrh novej architektúry vonkajšej činnosti Únie odzrkadľuje potrebu zamerať sa na strategické priority, a to geograficky – na európske **susedstvo, Afriku, západný Balkán** a na zraniteľné krajiny, ktoré sú nestabilné a najviac v núdzi, ale aj tematicky – na bezpečnosť, migráciu, zmenu klímy a ľudské práva.

Komisia navrhuje spojiť väčšinu jej súčasných nástrojov do rozsiahleho **nástroja na podporu susedskej, rozvojovej a medzinárodnej spolupráce** s celosvetovým pokrytím. Finančná architektúra sa ďalej zjednoduší **začlenením Európskeho rozvojového fondu**, ktorý dnes predstavuje hlavný nástroj pomoci EÚ pre africké, karibské a tichomorské krajiny a zámorské krajiny a územia¹⁶.

V tomto široko poňatom nástroji sa rozpočtové prostriedky rozdelia podľa zemepisných regiónov vrátane susedstva a Afriky. Zároveň bude vedieť flexibilnejšie reagovať a poskytnúť širšie spektrum možností na akcie, ktoré budú lepšie vyhovovať prioritám Únie. Súčasťou nástroja bude **rezerva na vznikajúce výzvy a priority**, ktorá umožní pružne reagovať na súčasné alebo nové naliehavé priority, najmä v oblasti stability a migrácie.

V nadväznosti na európsky vonkajší investičný plán a jeho Európsky fond pre udržateľný rozvoj umožní nová **vonkajšia investičná architektúra** prilákanie dodatočných zdrojov od ďalších darcov zo súkromného sektora. To umožní zamerať sa na rozvojové výzvy a doplniť granty rozpočtovými zárukami, inými trhovými nástrojmi, technickou pomocou, kombinovaným financovaním a prípadným podielom na vlastnom imaní rozvojových finančných inštitúcií, ktoré umožnia napredovať z hľadiska cieľov a politík Únie. K riešeniu hospodárskych kríz prispeje aj **makrofinančná pomoc**.

Kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny získajú na svojej ceste k splneniu prístupových kritérií podporu z **nástroja predvstupovej pomoci**. Nástroj prispeje aj k širším európskym cieľom zabezpečenia stability, bezpečnosti a prosperity v bezprostrednom

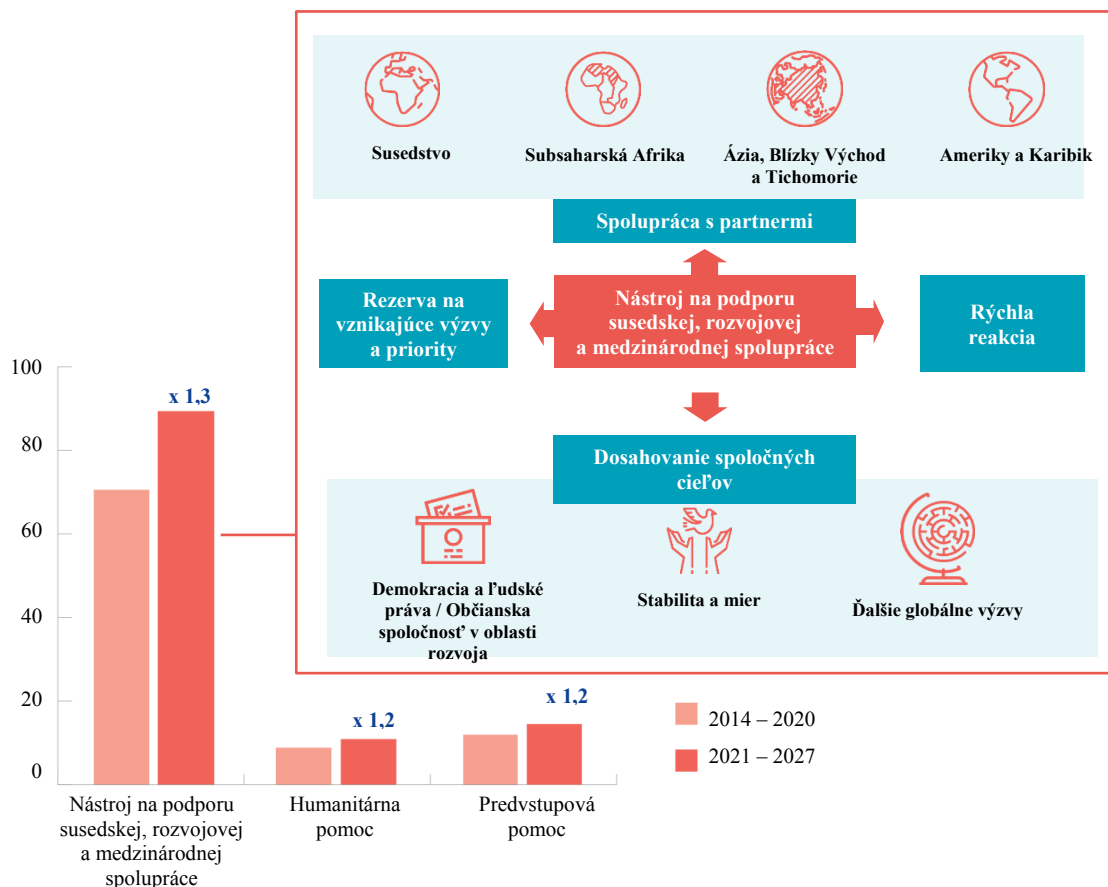
¹⁶ Návrh Komisie na začlenenie Európskeho rozvojového fondu patrí k tým prvkom, ktoré si vyžadujú zvýšenie stropu vlastných zdrojov. Okrem toho bude dôležité, aby pravidlá platné pre nástroj na podporu susedskej, rozvojovej a medzinárodnej spolupráce zahŕňali podobné ustanovenia o flexibilitě, aké sa v súčasnosti uplatňujú na Európsky rozvojový fond.

susedstve Únie. Zaujme pozíciu v kontexte stratégie pre západný Balkán a bude odzrkadľovať vývoj vo vzťahoch s Tureckom.

Spolu s medzinárodnými partnermi a akciami členských štátov bude Únia naďalej zastávať popredné miesto v humanitárnej pomoci. Komisia navrhuje posilniť **nástroj humanitárnej pomoci**, aby poskytoval pomoc EÚ podľa potrieb s cieľom chrániť a zachovávať životy, predchádzať a zmierňovať ľudské utrpenie a brániť integritu a ľudskú dôstojnosť obyvateľov postihnutých prírodnými pohromami alebo krízami spôsobenými ľudskou činnosťou.

Európa ako silný globálny aktér

V miliardách EUR, v bežných cenách

Poznámka: V porovnaní s viacročným finančným rámcom na roky 2014 – 2020 pre EÚ 27 štátov vrátane Európskeho rozvojového fondu (odhad)

Zdroj: Európska komisia

Únia musí zároveň prispievať k predchádzaniu kríz, obnove mieru, verejného poriadku či stabilizácii všetkých krajín a regiónov sveta, ktoré sú vystavené konfliktom alebo nepokojom. V zmysle zmlúv rozpočet EÚ nemôže pokryť všetky okruhy činnosti v oblasti vonkajšej bezpečnosti a obrany. To obmedzuje dosah, účinnosť aj udržateľnosť celkovej činnosti EÚ. Preto vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku s podporou Komisie navrhne osobitný mimorozpočtový mechanizmus financovania – **európsky mierový nástroj**. Jeho cieľom je vyplniť súčasnú medzeru v schopnosti EÚ uskutočňovať misie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky a poskytovať vojenskú a obrannú pomoc príslušným tretím krajinám a medzinárodným a regionálnym organizáciám. Nástroj umožní Únii vykonať viac a konať rýchlejšie, aby sa predchádzalo konfliktom, ľudia boli v bezpečí, znižovala sa nestabilita a svet sa stával bezpečnejším miestom.

VII. EURÓPSKA VEREJNÁ SPRÁVA

Investície do:

- efektívnej a modernej verejnej správy v službách Európanov

V porovnaní s vnútroštátnymi (a dokonca i mnohými regionálnymi a miestnymi) administratívami je európska verejná správa štíhla. Napriek tomu rozhodujúcou mierou pomáha Únii pri plnení jej priorít a realizácii politík a programov, ktoré sú v spoločnom európskom záujme.

V posledných rokoch sa európska verejná správa podrobila **hlbkovej reforme**. V rámci dohody o súčasnom viacročnom finančnom rámci v decembri 2013 sa reformou služobného poriadku zaviedli opatrenia na **výrazné zvýšenie efektívnosti**¹⁷. Okrem toho sa inštitúcie zaviazali **znížiť počet zamestnancov o 5 %**. Komisia toto opatrenie zrealizovala v plnej miere a ostatné inštitúcie, orgány a agentúry ho takisto realizujú, čo sa prejavilo poklesom podielu zamestnancov Komisie z hľadiska všetkých európskych orgánov. Dvor audítorov nedávno dospel k názoru, že všetky inštitúcie a orgány celkovo znížili počet zamestnancov.

Treba poznamenať, že k týmto reformám došlo v čase, keď museli zamestnanci Únie zintenzívniť úsilie, osvojiť si nové úlohy v nových prioritných oblastiach a riešiť nepredvídané výzvy, akými boli migračná a utečenecká kríza.

Európska verejná správa by sa mala usilovať o čo najefektívnejšie fungovanie. Komisia nepretržite skúma, ako čo najlepšie využívať synergie a zvyšovať efektívnosť. Verejná správa však musí mať primerané zdroje, aby si mohla plniť svoje základné úlohy. Potreba investovať do informačných technológií a renovovať budovy tu bude aj v budúcnosti. V dôsledku vystúpenia Spojeného kráľovstva dôjde k určitému presmerovaniu niektorých funkcií v administratíve, ale rozsah činností sa nezmení a v niektorých nových prioritných oblastiach sa zintenzívni. K zmenám nedôjde ani v prekladateľských a tlmočnických službách v anglickom jazyku.

Pre administratívne výdavky Únie v roku 2020 bol nastavený strop vo výške 6,7 % celkového viacročného finančného rámca. Pokrýva administratívne výdavky všetkých inštitúcií EÚ, dôchodky a náklady spojené s európskymi školami. Vzhľadom na výrazné úsilie v súčasnom období, najmä zo strany Komisie, by ďalšie znižovanie spochybnilo fungovanie inštitúcií EÚ a efektívne vykonávanie a implementáciu politík. Ak má byť Európska únia silná a schopná plniť mnohé nové úlohy, ktoré jej zverili členské štáty, potrebuje efektívnu a energickú verejnú službu, **ktorá je schopná pritiahnúť talenty zo všetkých členských štátov**, aby pracovali v prospech všetkých Európanov. Preto Komisia navrhuje zachovať administratívne výdavky na súčasnej úrovni¹⁸.

¹⁷ Súčasťou týchto reforiem bolo dvojročné zmrazenie platov, zvýšenie pracovného času na 40 hodín týždenne bez náhrady, obmedzenie platových stupníc pre sekretárske a kancelárske posty a zníženie počtu dovolenkových dní. Reforma sa zároveň výrazne prejavila na dôchodkových nárokoch, a to znížením platov na konci kariéry, zvýšením veku odchodu do dôchodku a obmedzením aktuálnej dôchodkovej sadzby.

¹⁸ V rámci preskúmania viacročného finančného rámca v polovici obdobia v roku 2023 sa bude Komisia zaoberať otázkou, či je uskutočniteľné vytvoriť pre zamestnancov EÚ kapitálový dôchodkový fond.

4. PRIDEĽOVANIE PROSTRIEDKOV PODĽA PRIORÍT

Ak majú politické priority dohodnuté na úrovni EÚ priniesť výsledky v praxi, dobre navrhnuté programy sa prejavujú v reálnom živote, len ak budú mať k dispozícii dostatočné prostriedky. Komisia vo svojom príspevku na neformálnom stretnutí lídrov vo februári vysvetlila¹⁹, že v rozhodnutiach o úrovni financovania z prostriedkov budúceho dlhodobého rozpočtu sa musia zohľadniť ambície Únie v každej prioritnej oblasti.

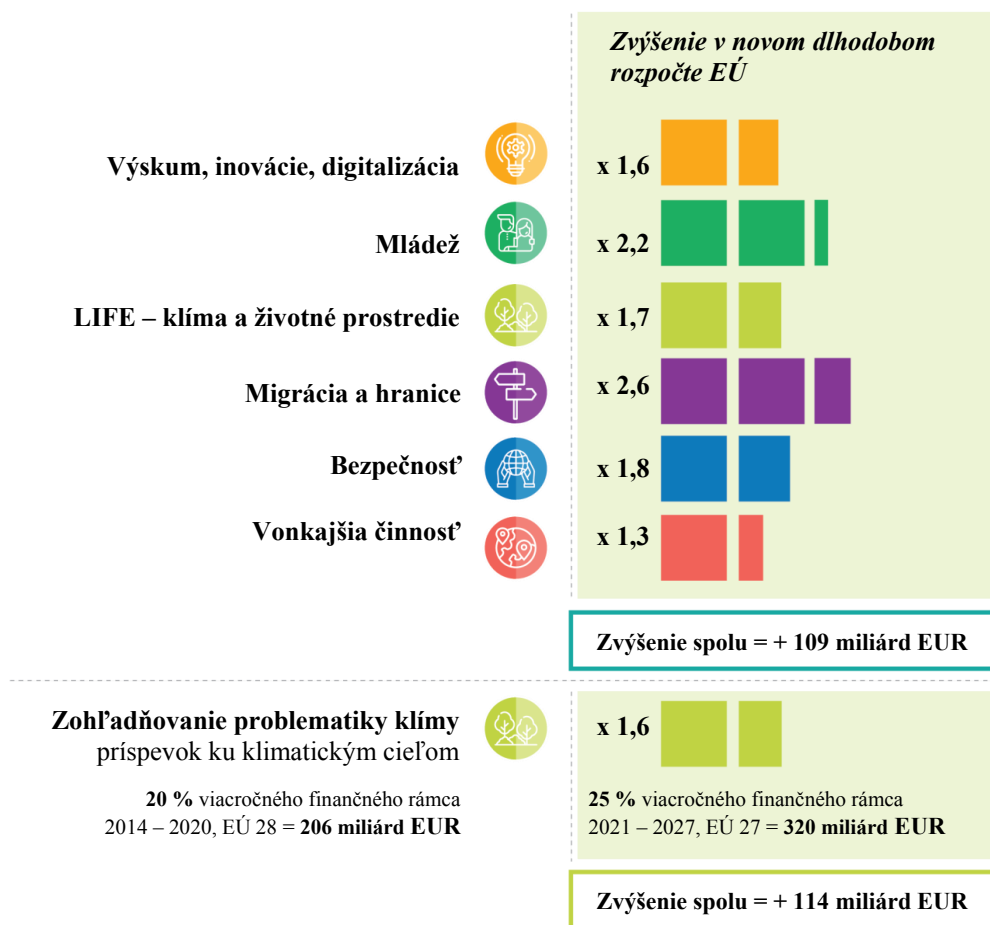
Návrhy Komisie sú založené na prísnom vyhodnocovaní zdrojov potrebných na efektívne dosahovanie cieľov Únie, ako aj efektívnosti a „pridanej hodnoty“ výdavkov v jednotlivých oblastiach. V prípade dobre navrhnutých programov, efektívnej implementácie a dômyselnej kombinácie s inými zdrojmi financovania môže mať aj skromný rozpočet EÚ výrazný dosah. Tieto možnosti však majú svoje limity a ak chce Európa spoločne pokročiť v plnení svojej pozitívnej agendy, potrebuje na to zodpovedajúci rozpočet.

Základnou výzvou pre budúci rozpočet EÚ je poskytnúť primeranú podporu novým aj už známym prioritám, a zároveň vyriešiť výpadok národných príspevkov spôsobený vystúpením Spojeného kráľovstva. Komisia navrhuje zaujať **vyvážený prístup**. Nové priority by sa mali financovať predovšetkým z nových zdrojov. Výpadok spôsobený odchodom Spojeného kráľovstva by mali čiastočne pokryť nové zdroje a čiastočne úspory a presuny zo súčasných programov.

Ak má rozpočet EÚ zmysluplne prispieť do mnohých nových prioritných oblastí, najmä ak ide o tvorbu nových nástrojov, súčasné úrovne financovania sa budú musieť zvýšiť. Je niekoľko oblastí (napríklad výskum a vývoj, mladí ľudia a digitálne hospodárstvo), v prípade ktorých sa súčasné investície mnohonásobne vrátia v podobe úžitku pre budúce generácie. Preto Komisia navrhuje výrazné zvýšenie v prioritných oblastiach.

¹⁹ COM(2018) 98.

Nové a posilnené priority Únie 27 štátov

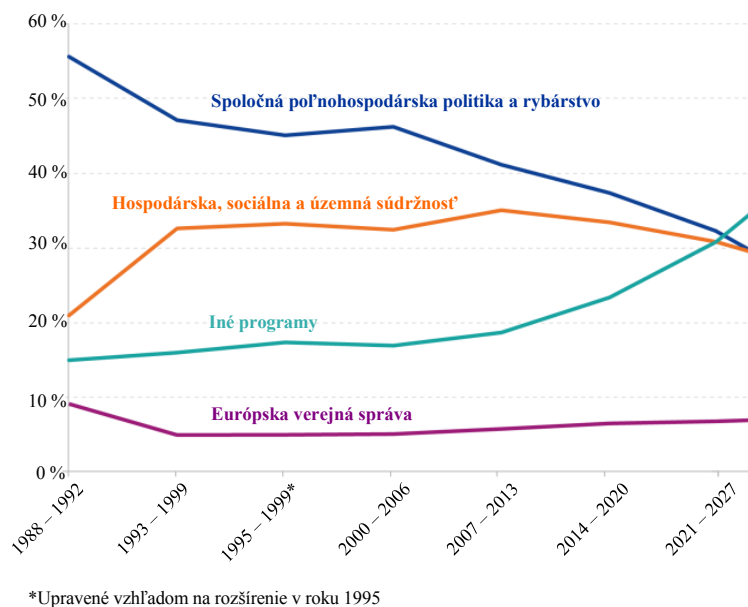
Poznámka: V porovnaní s viacročným finančným rámcom na roky 2014 – 2020 pre EÚ 27 štátov vrátane Európskeho rozvojového fondu (odhad)

Zdroj: Európska komisia

Komisia zároveň kriticky preskúmala, v ktorých oblastiach by sa mohli dosiahnuť úspory bez ohrozenia pridanej hodnoty programov EÚ. V rámci tohto úsilia Komisia navrhuje zohľadniť nové súvislosti a uvoľniť prostriedky na iné činnosti miernym znížením rozpočtových prostriedkov na spoločnú poľnohospodársku politiku a politiku súdržnosti. Vďaka modernizácii budú môcť tieto politiky naďalej prinášať výsledky z hľadiska ich hlavných cieľov a zároveň prispievať k novým prioritám. Napríklad politika súdržnosti bude mať čoraz dôležitejšiu úlohu pri podpore štrukturálnych reforiem a integrácie migrantov.

Výsledkom týchto zmien bude obnova rovnováhy rozpočtu a rastúci dôraz na oblasti, v ktorých je európska pridaná hodnota najvyššia.

Vývoj hlavných oblastí politik v rozpočte EÚ

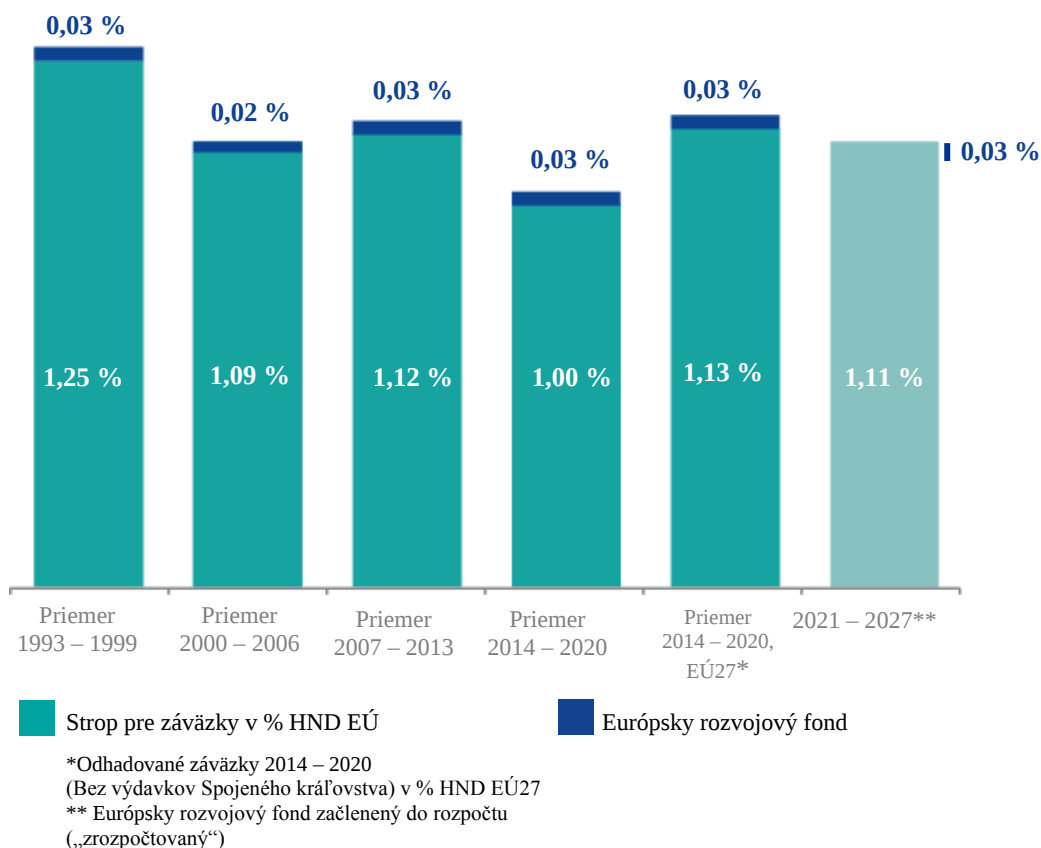

Zdroj: Európska komisia

V kombinácii s ďalšími príspevkami a úsporami Komisia navrhuje celkový viacročný finančný rámec na obdobie 2021 – 2027 vo výške 1 279 miliárd EUR v záväzkoch, čo zodpovedá 1,114 % hrubého národného dôchodku EÚ27. Tento návrh je porovnateľný s objemom súčasného finančného rámca v reálnych hodnotách vrátane Európskeho rozvojového fondu²⁰.

²⁰ Európsky rozvojový fond zodpovedá asi 0,03 % hrubého národného dôchodku EÚ27.

Veľkosť rozpočtu EÚ v percentách hrubého národného dôchodku (HND)

Záväzky na tejto úrovni možno vyjadriť ako 1 246 miliárd v platbách, čo zodpovedá 1,08 % hrubého národného dôchodku EÚ27, na implementáciu súčasných a budúcich výdavkových programov do roku 2027. S cieľom dodržať platný strop vlastných zdrojov najmä v prvých dvoch rokoch budúceho viacročného finančného rámca Komisia navrhuje znížiť mieru predbežného financovania pre politiku súdržnosti a programy rozvoja vidieka.

Navrhovaný finančný rámec bude trvať sedem rokov od roku 2021 do roku 2027, s **preskúmaním v polovici obdobia** v roku 2023. Komisia si uvedomuje pozitíva postupného zosúladovania trvania finančného rámca s päťročným politickým cyklom európskych inštitúcií. Prechod na päťročný cyklus v roku 2021 by však neposkytol ideálne zosúladenie²¹. Navrhovaný sedemročný cyklus umožní Komisii, ktorá prevezme mandát po európskych voľbách v roku 2024, aby – ak sa tak rozhodne – predstavila nový rámec od roku 2028 v trvaní päť rokov.

²¹ Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. marca 2018 „Budúci viacročný finančný rámec: príprava pozície Parlamentu k VFR na obdobie po roku 2020,“ bod 23.

VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC (EÚ-27)

(v mil. EUR – v bežných cenách)

Viazané rozpočtové prostriedky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu 2021 – 2027
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	25 421	25 890	26 722	26 604	27 000	27 703	28 030	187 370
2. Súdržnosť a hodnoty	54 593	58 636	61 897	63 741	65 645	69 362	68 537	442 412
Z toho: hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	48 388	49 890	51 505	53 168	54 880	56 647	58 521	373 000
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	53 403	53 667	53 974	54 165	54 363	54 570	54 778	378 920
Z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	40 300	40 527	40 791	40 931	41 072	41 214	41 357	286 195
4. Migrácia a riadenie hraníc	3 264	4 567	4 873	5 233	5 421	5 678	5 866	34 902
5. Bezpečnosť a obrana	3 347	3 495	3 514	3 695	4 040	4 386	5 039	27 515
6. Susedstvo a svet	15 669	16 054	16 563	17 219	18 047	19 096	20 355	123 002
7. Európska verejná správa	11 024	11 385	11 819	12 235	12 532	12 949	13 343	85 287
Z toho: administratívne výdavky inštitúcií	8 625	8 877	9 197	9 496	9 663	9 951	10 219	66 028
VIAZANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY SPOLU	166 721	173 694	179 363	182 892	187 047	193 743	195 947	1 279 408
ako % HND	1,12%	1,13%	1,13%	1,12%	1,11%	1,11%	1,09%	1,11%
PLATOBNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY SPOLU	159 359	163 969	177 350	180 897	184 515	188 205	191 969	1 246 263
ako % HND	1,07%	1,07%	1,12%	1,10%	1,09%	1,08%	1,07%	1,08%
Rezerva, ktorá je k dispozícii	0,22%	0,22%	0,17%	0,19%	0,20%	0,21%	0,22%	0,21%
Strop vlastných zdrojov ako % HND*	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%

**Tento percentuálny podiel nemá vplyv na strop stanovený v platnom rozhodnutí o vlastných zdrojoch.*

MIMO STROPOV VFR								
Osobitné nástroje:								
Rezerva na núdzový pomoc	637	649	662	676	689	703	717	4 734
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	212	216	221	225	230	234	239	1 578
Fond solidarity Európskej únie (FSEÚ)	637	649	662	676	689	703	717	4 734
Nástroj flexibility	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 195	7 889
Európsky nástroj stabilizácie investícií*	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Európsky mierový nástroj	800	1 050	1 300	1 550	1 800	2 000	2 000	10 500
MIMO STROPOV VFR SPOLU	3 347	3 648	3 950	4 253	4 557	4 812	4 868	29 434
VFR + MIMO STROPOV VFR SPOLU	170 068	177 341	183 313	187 145	191 604	198 555	200 816	1 308 843
ako % HND	1,14%	1,15%	1,16%	1,14%	1,13%	1,14%	1,11%	1,14%

* Európskemu nástroju stabilizácie investícií sa poskytne úroková dotácia cez vonkajšie pripísané príjmy zodpovedajúce podielu na menovom príjme z emisie peňazí. Bežné ceny sa počítajú tak, že na sumy uvedené v cenách roku 2018 sa každý rok uplatní fixný deflátor vo výške 2 %.

VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC (EÚ-27)

(v mil. EUR – v cenách roku 2018)

Viazané rozpočtové prostriedky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu 2021 – 2027
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	23 955	23 918	24 203	23 624	23 505	23 644	23 454	166 303
2. Súdržnosť a hodnoty	51 444	54 171	56 062	56 600	57 148	59 200	57 349	391 974
Z toho: hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	45 597	46 091	46 650	47 212	47 776	48 348	48 968	330 642
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	50 323	49 580	48 886	48 097	47 326	46 575	45 836	336 623
Z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	37 976	37 441	36 946	36 346	35 756	35 176	34 606	254 247
4. Migrácia a riadenie hraníc	3 076	4 219	4 414	4 647	4 719	4 846	4 908	30 829
5. Bezpečnosť a obrana	3 154	3 229	3 183	3 281	3 517	3 743	4 216	24 323
6. Susedstvo a svet	14 765	14 831	15 002	15 290	15 711	16 298	17 032	108 929
7. Európska verejná správa	10 388	10 518	10 705	10 864	10 910	11 052	11 165	75 602
Z toho: administratívne výdavky inštitúcií	8 128	8 201	8 330	8 432	8 412	8 493	8 551	58 547
VIAZANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY SPOLU	157 105	160 466	162 455	162 403	162 836	165 358	163 960	1 134 583
ako % HND	1,12%	1,13%	1,13%	1,12%	1,11%	1,11%	1,09%	1,11%
PLATOBNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY SPOLU	150 168	151 482	160 631	160 631	160 631	160 631	160 631	1 104 805
ako % HND	1,07%	1,07%	1,12%	1,10%	1,09%	1,08%	1,07%	1,08%
Rezerva, ktorá je k dispozícii	0,22%	0,22%	0,17%	0,19%	0,20%	0,21%	0,22%	0,21%
Strop vlastných zdrojov ako % HND*	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%	1,29%

**Tento percentuálny podiel nemá vplyv na strop stanovený v platnom rozhodnutí o vlastných zdrojoch.*

MIMO STROPOV VFR								
Osobitné nástroje:								
Rezerva na núdzový pomoc	600	600	600	600	600	600	600	4 200
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	200	200	200	200	200	200	200	1 400
Fond solidarity Európskej únie (FSEÚ)	600	600	600	600	600	600	600	4 200
Nástroj flexibility	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	7 000
Európsky nástroj stabilizácie investícií*	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Európsky mierový nástroj	753	970	1 177	1 376	1 567	1 707	1 673	9 223
MIMO VFR SPOLU	3 153	3 370	3 577	3 776	3 967	4 107	4 073	26 023
VFR + MIMO VFR SPOLU	160 258	163 836	166 032	166 179	166 803	169 465	168 033	1 160 606
ako % HND	1,14%	1,15%	1,16%	1,14%	1,13%	1,14%	1,11%	1,14%

* Európskemu nástroju stabilizácie investícií sa poskytne úroková dotácia cez vonkajšie pripísané príjmy zodpovedajúce podielu na menovom príjme z emisie peňazí.

Nedávne skúsenosti potvrdili, že pre rámec je najdôležitejšia flexibilita. Vzhľadom na nespočetné výzvy, ktorým bola Únia v poslednom čase vystavená, **súčasná flexibilita sa využívala na maximum**. Rozpočet EÚ musí byť dostatočne pružný, aby mohla Únia rýchlo a účinne odpovedať na nepredvídané potreby. Preto Komisia navrhuje prepracovať súčasný mechanizmus flexibility a zaviesť novú „rezervu Únie“.

► **Flexibilita v jednotlivých programoch a medzi nimi navzájom.** Komisia navrhne vytvoriť zabudované rezervy, aby sa v rámci programov dosiahla flexibilita. Okrem toho sa navrhuje, aby sa zvýšila suma, ktorú možno presunúť z jedného programu do druhého

v rámci rovnakého okruhu z 10 % na 15 %. Komisia zároveň navrhuje umožniť kombináciu rôznych foriem finančnej podpory, zmenu režimov plnenia, „preprogramovanie“ financovania v polovici obdobia, ako aj špecifické revízie národných alokácií, aby sa prispôbili vývoju v predmetnom období. Tým sa ďalej zvýši flexibilita a zároveň sa zachová spravodlivosť systému.

- **Flexibilita medzi jednotlivými okruhmi a rokmi.** Okrem udržiavania dostatočných nepridelených rezerv Komisia navrhuje v plnej miere využívať celkovú rezervu na platby zavedenú v súčasnom rámci. Komisia navrhuje rozšíriť veľkosť a pôsobnosť celkovej rezervy na záväzky, a vytvoriť tak „rezervu Únie“. Tá sa bude financovať z rezerv, ktoré zostali k dispozícii v rámci stropov pre záväzky predchádzajúceho rozpočtového roka, ako aj z prostriedkov, ktoré boli viazané v prospech rozpočtu EÚ, ale nakoniec sa pri implementácii programov EÚ neminuli. Táto rezerva Únie je novým účinným nástrojom na riešenie neočakávaných udalostí a núdzových situácií napríklad v oblasti bezpečnosti a migrácie. Pomôže aj pri riešení hospodárskych a sociálnych dôsledkov narušenia obchodu, keď sa vyčerpajú ostatné dostupné nástroje.
- **„Osobitné nástroje“.** Komisia preskúmala rozsah pôsobnosti osobitných nástrojov, ako je rezerva na núdzovú pomoc, Fond solidarity EÚ a Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii. Tieto nástroje umožňujú pridať do rozpočtu EÚ dodatočné finančné prostriedky, ktoré presahujú stropy finančného rámca. Komisia navrhuje, aby sa tam, kde je to vhodné, rozšírila pôsobnosť osobitných nástrojov, napríklad aby sa mohla rezerva na núdzovú pomoc použiť na núdzové situácie mimo EÚ. Komisia zároveň navrhuje zjednodušiť postupy mobilizácie týchto nástrojov a navýšiť nástroj flexibility na miliardu EUR (v cenách roku 2018²²) ročne.

5. MODERNÝ SYSTÉM FINANCOVANIA ROZPOČTU EÚ

Rozpočtové výdavky a príjmy sú dvoma stranami jednej mince. Ak má rozpočet EÚ čo najviac prispieť k naplneniu politických priorít Únie, obe strany si vyžadujú modernizáciu. V súlade s odporúčaniami uvedenými v správe skupiny na vysokej úrovni o budúcom financovaní EÚ pod vedením Maria Montiho²³ Komisia navrhuje zmodernizovať a zjednodušiť súčasný systém vlastných zdrojov a diverzifikovať zdroje príjmov.

S vystúpením Spojeného kráľovstva sa skončí príslušný rozpočtový rabat. To isté platí aj o rabatoch udelených v tomto kontexte niektorým iným členským štátom. Rabaty súvisiace so zníženou sadzbou uplatňovanou na vlastné zdroje založené na dani z pridanej hodnoty a paušálnymi zníženiami príspevkov založených na hrubom národnom dôchodku sa automaticky skončia koncom roku 2020.

Vznikne tak príležitosť zjednodušiť a zreformovať systém a upevniť jeho prepojenie na politiky a priority Únie. Komisia navrhuje ako súčasť spravodlivého a vyváženého rozpočtového balíka odstrániť všetky korekcie na strane príjmov. Náklady na výber, ktoré si členské štáty ponechávajú z tradičných vlastných zdrojov, sa vrátia z úrovne 20 % na pôvodných 10 %, aby sa lepšie zosúladiť finančná podpora na colné vybavenie, personál a informácie so skutočnými nákladmi a potrebami. Vplyv týchto opatrení na zaťaženie colných kontrol sa bude dôsledne monitorovať²⁴.

²² 1 127 mld. EUR v bežných cenách.

²³ Pozri správu pod názvom „Budúce financovanie EÚ“, ktorú v januári 2017 predstavila skupina na vysokej úrovni spoločne zriadená Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou a vedená predsedom Mariom Montim.

²⁴ Členské štáty, ktoré sa z hľadiska colných kontrol stretávajú so špecifickými problémami, budú môcť využiť posilnený program Colníctvo. Okrem toho si vnútroštátne colné správy budú môcť obstaráť vybavenie

Vďaka odstráneniu všetkých rabatov a znížením nákladov na výber príjmov z cla bude viacročný finančný rámec spravodlivejší. Odstránenie rabatov však bude pre niektoré členské štáty znamenať v porovnaní s ich súčasnou situáciou výrazné zvýšenie príspevkov do budúceho viacročného finančného rámca.

Aby v prípade týchto členských štátov nedošlo od roku 2021 náhle k prudkému zvýšeniu príspevkov, navrhuje sa súčasné rabaty rušiť postupne. Preto sa všetky korekcie na strane rozpočtových príjmov premenia na transparentné jednorazové platby za každý členský štát. Tieto jednorazové platby by sa mali postupne v priebehu piatich rokov znižovať, až kým príspevky štátov (vyjadrené podielom na hrubom národnom dôchodku) nedosiahnu spravodlivú úroveň porovnateľnú s ostatnými členskými štátmi, ktoré nevyužívajú rabat.

Ako súčasť modernizácie systému vlastných zdrojov a doplnok k tradičným colným poplatkom a príspevkom jednotlivých štátov do rozpočtu EÚ podľa výšky ich hrubého národného dôchodku, Komisia navrhuje **zjednodušiť súčasný vlastný zdroj založený na dani z pridanej hodnoty** tak, aby bol zameraný na dodania na konečnú spotrebu, na ktorú sa uplatnila štandardná sadzba, pričom sa zachová úplný súlad so nedávnym návrhom Komisie na konečný systém dane z pridanej hodnoty v EÚ. Komisia navrhuje silnejšie previazať financovanie rozpočtu na politiky Únie prostredníctvom **súboru nových vlastných zdrojov**. Tento súbor tvorí podiel príjmov zo:

- ▶ **systému obchodovania s emisiami:** Európsky systém obchodovania s emisiami predstavuje kľúčový nástroj EÚ na efektívne zníženie emisií skleníkových plynov a je priamo prepojený s fungovaním jednotného trhu. Komisia navrhuje prideliť 20 % z príjmov systému obchodovania s emisiami do rozpočtu EÚ a zároveň chrániť korekčné mechanizmy zabudované do systému;
- ▶ obnoveného **spoločného konsolidovaného základu dane z príjmov právnických osôb**, ktorý sa má postupne zaviesť po prijatí potrebných právnych predpisov. Tým sa financovanie rozpočtu EÚ priamo prepojí na výhody, ktoré spoločnostiam poskytujú jednotný trh;
- ▶ **príspevku každého členského štátu vypočítaného na základe množstva nerecyklovaného odpadu z plastových obalov**. To bude členské štáty motivovať, aby znížili množstvo odpadu z obalov, a uplatňovaním stratégie v oblasti plastov sa Európa posunie bližšie k obehovému hospodárstvu.

Na základe návrhov Komisie by nové vlastné zdroje mohli predstavovať priemerne 22 miliárd eur ročne, čo zodpovedá približne 12 % celkových príjmov do rozpočtu EÚ. Nové vlastné zdroje pomôžu financovať nové priority rozpočtu. Následne sa budú môcť pomerne znížiť príspevky jednotlivých štátov vypočítané na základe hrubého národného dôchodku.

Navrhované reformy systému vlastných zdrojov sú zamerané na zmenu spôsobu financovania rozpočtu, nie jeho celkového objemu. Rozrôznením zdrojov rozpočtových príjmov sa zvýši odolnosť rozpočtu EÚ. V kombinácii s postupným presunom rovnováhy rozpočtu z programov pridelených na úrovni štátov na nové priority to umožní zaostriť pozornosť na európsku pridanú hodnotu a zabezpečiť, že obe strany rozpočtu prispievajú k politickým prioritám Únie.

Vzhľadom na začlenenie Európskeho rozvojového fondu do rozpočtu EÚ bude zároveň potrebné zvýšiť stropy stanovené v rozhodnutí o vlastných zdrojoch. Okrem toho treba medzi platbami a stropom vlastných zdrojov vytvoriť dostatočnú rezervu, aby bola Únia schopná za

prostredníctvom Fondu pre integrované riadenie hraníc, najmä jeho novej zložky zameranej na vybavenie colných kontrol. Napokon z programu na podporu štrukturálnych reforiem sa poskytne pomoc v oblasti zvyšovania administratívnych kapacít colných správ.

každých okolností plniť svoje finančné záväzky, a to aj v čase hospodárskeho poklesu. Komisia navrhuje zvýšiť stropy vlastných zdrojov pre platby na 1,29 % a pre záväzky na 1,35 % hrubého národného dôchodku EÚ27.

6. ZÁVER – NOVÝ ZAČIATOK PRE ÚNIU 27 ŠTÁTOV

Návrhy Komisie v súvislosti s budúcim viacročným finančným rámcom odštartovali proces, ktorý odpovie na otázku, či má Únia prostriedky na uskutočnenie pozitívnej agendy dohodnutej v Bratislave a Ríme. Konečné rozhodnutie bude na Rade, ktorá ho prijíma jednomyseľne, po odsúhlasení Európskym parlamentom.

Vyvážená dohoda o modernom rozpočte EÚ ukáže, že Únia je jednotná, energická a pripravená spoločne napredovať.

Návrhy Komisie sú založené na poctivom vyhodnocovaní zdrojov, ktoré bude Únia potrebovať, aby naplnila svoje kolektívne ambície. Poskytujú spravodlivý a vyvážený prístup k podpore politických priorít a riešeniu finančných dôsledkov vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie. Ukazujú, ako zreformovaný, zjednodušený a flexibilnejší rozpočet umožní Únii využiť každé euro v prospech všetkých členských štátov a všetkých Európanov.

Komisia bude vychádzať z týchto základov pri predstavovaní podrobných návrhov budúcich finančných programov v dňoch 29. mája až 12. júna. Potom už zostane na Európskom parlamente a Rade, aby ich posunuli ďalej.

Rokovania o súčasnom viacročnom finančnom rámci trvali príliš dlho. Preto sa kľúčové finančné programy zaviedli oneskorene. Nešlo len o administratívnu nepríjemnosť. Znamenalo to, že projekty so skutočným potenciálom naštartovať hospodárske oživenie sa museli odložiť a životne dôležité zdroje financovania sa k tým, ktorí ich potrebujú, dostávali dlhšie.

Preto je našou povinnosťou voči všetkým Európanom pristupovať k nadchádzajúcim rokovaniam o dlhodobom rozpočte EÚ s jasným cieľom, a tým je dosiahnuť dohodu pred voľbami do Európskeho parlamentu a samitom lídrov v Sibiu 9. mája 2019.

Komisia urobí všetko, čo je v jej silách, aby bola rýchla dohoda možná. Dnes navrhujeme spravodlivý a vyvážený balík, ktorý – ak bude schválený – poskytne Únii 27 štátov efektívny rozpočet v prospech všetkých. Pozitívny rozpočet pre pozitívnu agendu. Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje. Rozpočet, ktorý našu Úniu dobre pripraví na budúcnosť.

Celkové úrovne záväzkov podľa programov počas celého trvania viacročného finančného rámca

VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027 (V ZÁVÄZKOCH)

Bežné ceny	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021 – 2027
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	25 421	25 890	26 722	26 604	27 000	27 703	28 030	187 370
1. Výskum a inovácie	13 905	14 001	14 603	14 644	14 801	15 262	15 356	102 573
Európsky horizont	13 119	13 385	13 654	13 931	14 215	14 500	14 796	97 600
Z toho v rámci fondu InvestEU	470	480	489	500	510	520	531	3 500
Z toho výskum a inovácie v odvetví potravinárstva, poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a bioekonomiky	1 345	1 372	1 399	1 427	1 456	1 485	1 516	10 000
Program Euratomu pre výskum a vzdelávanie	322	328	335	341	349	356	369	2 400
Medzinárodný termionukleárny experimentálny reaktor (ITER)	934	768	1 103	872	746	926	722	6 070
Iné	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	3
2. Európske strategické investície	6 825	7 107	7 244	6 988	7 129	7 269	7 411	49 973
Fond InvestEU	1 980	2 020	2 061	2 104	2 146	2 189	2 226	14 725
Nástroj na prepájanie Európy – Doprava	1 725	1 760	1 795	1 831	1 869	1 906	1 944	12 830
Nástroj na prepájanie Európy – Energetika	1 163	1 186	1 210	1 235	1 260	1 285	1 311	8 650
Nástroj na prepájanie Európy – Digitálne technológie	403	411	420	428	437	445	456	3 000
Program Digitálna Európa	1 338	1 513	1 538	1 167	1 190	1 213	1 237	9 194
Iné	27	27	28	29	29	30	30	200
Decentralizované agentúry	189	190	192	195	198	202	207	1 374
3. Jednotný trh	869	883	897	911	927	944	960	6 391
Program jednotného trhu (vrátane COSME)	827	841	856	870	884	899	912	6 089
Z toho v rámci fondu InvestEU	268	274	280	286	291	297	304	2 000
Program EÚ pre boj proti podvodom	24	24	25	26	26	27	29	181
Spolupráca v oblasti daní (FISCALIS)	34	34	36	37	40	43	46	270
Spolupráca v colnej oblasti (CUSTOMS)	127	130	133	136	138	141	144	950
Iné	13	13	14	14	14	15	15	98
Decentralizované agentúry	112	113	114	115	116	117	118	804
4. Vesmír	2 180	2 224	2 270	2 319	2 366	2 414	2 463	16 235
Európsky vesmírny program	2 149	2 192	2 238	2 286	2 331	2 378	2 426	16 000
Decentralizované agentúry	31	32	32	33	34	36	37	235
Rezerva	1 642	1 675	1 708	1 743	1 778	1 813	1 839	12 198
2. Súdržnosť a hodnoty	54 593	58 636	61 897	63 741	65 645	69 362	68 537	442 412
5. Regionálny rozvoj a súdržnosť	35 436	36 539	37 725	38 946	40 203	41 502	42 888	273 240
Európsky fond regionálneho rozvoja	29 440	30 328	31 280	32 260	33 268	34 308	35 426	226 308
Kohézny fond	5 964	6 178	6 412	6 653	6 901	7 158	7 427	46 692
Z toho príspevok do Nástroja na prepájanie Európy – Doprava	1 441	1 493	1 550	1 608	1 668	1 730	1 795	11 285
Podpora pre komunitu cyperských Turkov	32	33	34	34	35	36	36	240
6. Hospodárska a menová únia *	1 350	3 653	4 956	4 659	4 162	5 165	1 168	25 113
Program na podporu reforiem (vrátane nástroja na podporu reforiem a nástroja konvergence)	1 335	3 637	4 940	4 643	4 146	5 149	1 151	25 000
Ochrana eura proti falšovaniu	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	8
Iné	14	14	15	15	15	16	16	105
7. Investície do ľudí, sociálnej súdržnosti a hodnôt	17 197	17 823	18 582	19 489	20 620	22 022	23 798	139 530
Európsky sociálny fond+	13 141	13 545	13 978	14 424	14 882	15 356	15 848	101 174
Z toho zdravie, zamestnanosť a sociálna inovácia	157	160	164	168	171	174	179	1 174
Erasmus+	2 959	3 143	3 441	3 882	4 513	5 408	6 654	30 000
Európsky zbor solidarity	148	153	161	172	187	207	232	1 260
Kreatívna Európa	249	254	259	264	270	275	279	1 850
Spravodlivosť, práva a hodnoty	134	135	135	136	136	136	135	947
Iné	186	187	189	191	192	194	195	1 334
Decentralizované agentúry	379	406	419	420	440	447	454	2 965
Rezerva	610	621	634	647	660	673	683	4 528
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	53 403	53 667	53 974	54 165	54 363	54 570	54 778	378 920
8. Poľnohospodárstvo a námorná politika	52 536	52 782	53 066	53 227	53 389	53 552	53 712	372 264
Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF)	40 300	40 527	40 791	40 931	41 072	41 214	41 357	286 195
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)	11 259	11 259	11 259	11 259	11 259	11 259	11 259	78 811
Európsky námorný a rybársky fond	827	843	860	877	895	913	926	6 140
Iné	133	136	139	141	144	147	149	990
Decentralizované agentúry	17	17	18	18	19	19	20	128
9. Životné prostredie a klíma	744	759	780	807	840	882	928	5 739
Program na ochranu životného prostredia a klímy (LIFE)	703	718	738	765	799	840	887	5 450
Decentralizované agentúry	41	41	41	41	41	41	41	289
Rezerva	123	126	128	132	134	136	139	918
4. Migrácia a riadenie hraníc	3 264	4 567	4 873	5 233	5 421	5 678	5 866	34 902
10. Migrácia	1 040	1 563	1 585	1 741	1 763	1 785	1 803	11 280
Fond pre azyl a migráciu	923	1 445	1 464	1 617	1 637	1 657	1 672	10 415
Decentralizované agentúry	116	119	121	124	126	129	131	865
11. Riadenie hraníc	1 917	2 689	2 968	3 165	3 324	3 552	3 716	21 331
Fond pre integrované riadenie hraníc	786	1 337	1 353	1 436	1 453	1 470	1 483	9 318
Decentralizované agentúry	1 130	1 352	1 615	1 729	1 871	2 082	2 234	12 013
Rezerva	308	315	320	327	334	340	346	2 291
5. Bezpečnosť a obrana	3 347	3 495	3 514	3 695	4 040	4 386	5 039	27 515
12. Bezpečnosť	543	664	655	709	725	742	769	4 806
Fond pre vnútornú bezpečnosť	228	344	349	388	393	398	401	2 500
Vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky (Litva)	73	71	78	84	84	80	82	552
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie (vrátane Bulharska a Slovenska)	91	93	70	76	85	97	114	626
Decentralizované agentúry	152	155	158	161	164	168	171	1 128
13. Obrana	2 373	2 391	2 410	2 528	2 847	3 166	3 785	19 500
Európsky obranný fond	1 500	1 500	1 500	1 600	1 900	2 200	2 800	13 000
Vojenská mobilita	873	891	910	928	947	966	985	6 500
14. Reakcia na krízu	187	192	196	200	204	208	212	1 400
Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	187	192	196	200	204	208	212	1 400
Iné	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rezerva	244	248	253	258	264	269	273	1 809
6. Susedstvo a svet	15 669	16 054	16 563	17 219	18 047	19 096	20 355	123 002
15. Vonkajšia činnosť	13 278	13 614	14 074	14 680	15 458	16 454	17 662	105 219
Nástroj na podporu susedskej, rozvojovej a medzinárodnej spolupráce	11 221	11 508	11 914	12 455	13 159	14 069	15 175	89 500
Humanitárna pomoc	1 478	1 509	1 539	1 571	1 602	1 634	1 667	11 000
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	348	361	380	408	446	496	560	3 000
Zámorské krajiny a územia (vrátane Grónska)	67	69	70	71	73	74	75	500
Iné	143	146	150	153	156	159	164	1 070
Decentralizované agentúry	21	21	21	21	21	21	21	149
16. Predvstupová pomoc	1 949	1 989	2 029	2 070	2 111	2 154	2 198	14 500
Predvstupová pomoc	1 949	1 989	2 029	2 070	2 111	2 154	2 198	14 500
Rezerva	441	451	460	469	478	488	495	3 283
7. Európska verejná správa	11 024	11 385	11 819	12 235	12 532	12 949	13 343	85 287
Európske školy a dôchodky	2 398	2 508	2 622	2 739	2 869	2 998	3 124	19 259
administratívne výdavky inštitúcií	8 625	8 877	9 197	9 496	9 663	9 951	10 219	66 028
SPOLU	166 721	173 694	179 363	182 892	187 047	193 743	195 947	1 279 408
V % HND (EÚ-27)	1,12%	1,13%	1,13%	1,12%	1,11%	1,11%	1,09%	1,11%

* Európskemu nástroju stabilizácie investícií sa poskytnú úrokové dotácie cez vonkajšie pripísané príjmy zodpovedajúce podielu na menovom príjme z emisie peňazí.

Bežné ceny sa počítajú tak, že na sumy uvedené v cenách roku 2018 sa každý rok uplatní fixný deflátor vo výške 2 %.

Celkové úrovne záväzkov podľa programov počas celého trvania viacročného finančného rámca

VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027 (V ZÁVÄZKOCH)

Ceny v roku 2018	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021 – 2027
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	23 955	23 918	24 203	23 624	23 505	23 644	23 454	166 303
1. Výskum a inovácie	13 103	12 935	13 226	13 004	12 885	13 026	12 849	91 028
Európsky horizont	12 362	12 365	12 367	12 370	12 375	12 376	12 381	86 596
Z toho v rámci fondu InvestEU	443	443	443	444	444	444	444	3 105
Z toho výskum a inovácie v odvetví potravinárstva, poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a bioekonomiky	1 267	1 268	1 267	1 267	1 268	1 267	1 269	8 873
Program Euratomu pre výskum a vzdelávanie	303	303	303	303	304	304	309	2 129
Medzinárodný termojadrový experimentálny reaktor (ITER)	880	709	999	774	650	790	604	5 406
Iné	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2
2. Európske strategické investície	6 431	6 566	6 561	6 205	6 206	6 204	6 201	44 375
Fond InvestEU	1 866	1 866	1 867	1 868	1 868	1 868	1 862	13 065
Nástroj na prepájanie Európy – Doprava	1 626	1 626	1 626	1 626	1 627	1 627	1 627	11 384
Nástroj na prepájanie Európy – Energetika	1 096	1 096	1 096	1 097	1 097	1 097	1 097	7 675
Nástroj na prepájanie Európy – Digitálne technológie	380	380	380	380	380	380	382	2 662
Program Digitálna Európa	1 260	1 397	1 393	1 036	1 036	1 035	1 035	8 192
Iné	25	25	25	25	25	25	25	177
Decentralizované agentúry	178	176	174	173	172	173	173	1 220
3. Jednotný trh	818	815	812	809	807	806	804	5 672
Program jednotného trhu (vrátane COSME)	779	777	775	772	770	767	763	5 404
Z toho v rámci fondu InvestEU	253	253	254	254	254	254	254	1 774
Program EÚ pre boj proti podvodom	23	23	23	23	23	23	24	161
Spolupráca v oblasti daní (FISCALIS)	32	32	32	33	35	37	39	239
Spolupráca v colnej oblasti (CUSTOMS)	120	121	121	121	121	121	121	843
Iné	12	12	12	12	12	12	12	87
Decentralizované agentúry	106	104	103	102	101	100	98	714
4. Vesmír	2 054	2 054	2 056	2 059	2 059	2 060	2 061	14 404
Európsky vesmírny program	2 025	2 025	2 027	2 030	2 030	2 030	2 030	14 196
Decentralizované agentúry	29	29	29	29	30	30	31	208
Rezerva	1 548	1 548	1 547	1 547	1 548	1 547	1 539	10 824
2. Súdržnosť a hodnoty	51 444	54 171	56 062	56 600	57 148	59 200	57 349	391 974
5. Regionálny rozvoj a súdržnosť	33 392	33 756	34 169	34 583	35 000	35 421	35 887	242 209
Európsky fond regionálneho rozvoja	27 742	28 018	28 331	28 646	28 961	29 281	29 643	200 622
Kohézny fond	5 620	5 708	5 807	5 907	6 008	6 110	6 214	41 374
Z toho príspevok do Nástroja na prepájanie Európy – Doprava	1 358	1 380	1 404	1 428	1 452	1 477	1 502	10 000
Podpora pre komunitu cyperských Turkov	30	30	30	30	30	30	30	213
6. Hospodárska a menová únia *	1 272	3 375	4 489	4 137	3 623	4 409	977	22 281
Program na podporu reforiem (vrátane nástroja na podporu reforiem a nástroja konvergencie)	1 258	3 360	4 474	4 123	3 609	4 394	963	22 181
Ochrana eura proti falšovaniu	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	7
Iné	13	13	13	13	13	13	13	93
7. Investície do ľudí, sociálnej súdržnosti a hodnôt	16 205	16 466	16 831	17 305	17 951	18 795	19 913	123 466
Európsky sociálny fond+	12 383	12 513	12 661	12 808	12 956	13 106	13 261	89 698
Z toho zdravie, zamestnanosť a sociálna inovácia	148	148	149	149	149	149	150	1 042
Erasmus+	2 789	2 904	3 116	3 447	3 929	4 615	5 568	26 368
Európsky zbor solidarity	140	141	146	153	163	177	194	1 113
Kreatívna Európa	235	235	235	235	235	235	233	1 642
Spravodlivosť, práva a hodnoty	127	125	123	121	118	116	113	841
Iné	175	173	171	169	167	166	164	1 185
Decentralizované agentúry	358	375	379	373	383	381	380	2 629
Rezerva	574	574	574	574	575	575	572	4 018
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	50 323	49 580	48 886	48 097	47 326	46 575	45 836	336 623
8. Poľnohospodárstvo a námorná politika	49 506	48 763	48 064	47 264	46 478	45 706	44 943	330 724
Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF)	37 976	37 441	36 946	36 346	35 756	35 176	34 606	254 247
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)	10 609	10 401	10 197	9 997	9 801	9 609	9 421	70 037
Európsky námorný a rybársky fond	779	779	779	779	779	779	775	5 448
Iné	126	126	126	126	126	126	125	878
Decentralizované agentúry	16	16	16	16	16	17	17	113
9. Životné prostredie a klíma	701	701	706	716	731	752	777	5 085
Program na ochranu životného prostredia a klímy (LIFE)	662	663	669	680	695	717	742	4 828
Decentralizované agentúry	39	38	37	37	36	35	35	257
Rezerva	116	116	116	117	117	116	116	814
4. Migrácia a riadenie hraníc	3 076	4 219	4 414	4 647	4 719	4 846	4 908	30 829
10. Migrácia	980	1 444	1 435	1 546	1 535	1 524	1 509	9 972
Fond pre azyl a migráciu	870	1 335	1 326	1 436	1 425	1 414	1 399	9 205
Decentralizované agentúry	110	110	110	110	110	110	110	768
11. Riadenie hraníc	1 806	2 484	2 689	2 811	2 893	3 032	3 110	18 824
Fond pre integrované riadenie hraníc	741	1 235	1 226	1 275	1 265	1 255	1 241	8 237
Decentralizované agentúry	1 065	1 249	1 463	1 535	1 629	1 777	1 869	10 587
Rezerva	290	291	290	291	291	290	290	2 033
5. Bezpečnosť a obrana	3 154	3 229	3 183	3 281	3 517	3 743	4 216	24 323
12. Bezpečnosť	511	613	593	629	631	633	643	4 255
Fond pre vnútornú bezpečnosť	215	318	316	344	342	339	336	2 210
Vyradovanie jadrových zariadení z prevádzky (Litva)	68	66	71	74	73	68	69	490
Jadrová bezpečnosť a vyradovanie (vrátane Bulharska a Slovenska)	86	86	63	68	74	83	95	555
Decentralizované agentúry	143	143	143	143	143	143	143	1 001
13. Obrana	2 236	2 209	2 183	2 245	2 478	2 702	3 167	17 220
Európsky obranný fond	1 413	1 386	1 359	1 421	1 654	1 878	2 343	11 453
Vojenská mobilita	823	823	824	824	824	824	824	5 767
14. Reakcia na krízu	177	178	178	178	178	178	178	1 242
Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU)	177	178	178	178	178	178	178	1 242
Iné	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rezerva	230	229	229	229	229	230	228	1 606
6. Susedstvo a svet	14 765	14 831	15 002	15 290	15 711	16 298	17 032	108 929
15. Vonkajšia činnosť	12 512	12 577	12 747	13 035	13 457	14 043	14 778	93 150
Nástroj na podporu susedskej, rozvojovej a medzinárodnej spolupráce	10 573	10 632	10 791	11 059	11 456	12 008	12 697	79 216
Humanitárna pomoc	1 393	1 394	1 394	1 395	1 395	1 395	1 395	9 760
Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	328	333	345	363	389	424	468	2 649
Zámorské krajiny a územia (vrátane Grónska)	63	63	63	63	63	63	63	444
Iné	135	135	136	136	136	136	137	949
Decentralizované agentúry	20	20	19	19	19	18	18	132
16. Predvstupová pomoc	1 837	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 839	12 865
Predvstupová pomoc	1 837	1 838	1 838	1 838	1 838	1 838	1 839	12 865
Rezerva	416	416	417	417	417	416	414	2 913
7. Európska verejná správa	10 388	10 518	10 705	10 864	10 910	11 052	11 165	75 602
Európske školy a dôchodky	2 260	2 317	2 375	2 432	2 498	2 559	2 614	17 055
administratívne výdavky inštitúcií	8 128	8 201	8 330	8 432	8 412	8 493	8 551	58 547
SPOLU	157 105	160 466	162 455	162 403	162 836	165 358	163 960	1 134 583
V % HND (EÚ-27)	1,12%	1,13%	1,13%	1,12%	1,11%	1,11%	1,09%	1,11%

* Európskemu nástroju stabilizácie investícií sa poskytnú úrokové dotácie cez vonkajšie pripísané príjmy zodpovedajúce podielu na menovom príjme z emisie peňazí.